

Samozaupanje je ključ do uspeha

Predsednik ZSSS **Dušan Semolič** se je za ponovno izvolitev zahvalil takole:

Hvala za veliko podporo, ki mi bo olajšala delo. S takšno podporo je lažje delati, hkrati pa izvoljene obvezuje k še odločnejšemu uveljavljanju stališč naše organizacije, ki jih bomo še naprej oblikovali po demokratični poti. Morda v ZSSS zares počasi oblikujemo stališča, vendar pa čas, ki ga za to porabimo, ni zaman, saj ta stališča potem držijo in jaz sem jih dolžan povsod zagovarjati.

Kogres imamo res zaradi nas samih, vendar se ni mogoče izogniti bodici na račun vseh tistih, ki smo jih povabili, pa niso prišli – kaj takega se v evropskih državah ne dogaja. Ko so kongresi sindikatov, pridejo gospodje iz vlade med sindikaliste. Sprejeti so sicer različno, vendar s spoštovanjem, saj s prisotnostjo počastijo enega od socialnih partnerjev. Ministri lahko rečejo, da jih ne razumemo, bolj pa bi se bal očitka, da ministre razumemo – delavcev pa ne.

Pri ključnih ciljih – zlasti socialni Sloveniji – moramo vztrajati še naprej. Naši ciji so visoki, vendar dosegljivi. Če bi se precejevali, bi naredili napako. Še večjo napako pa bi naredili, če bi se podcenjevali in se ne zavedali svoje moči. Uresničevanja kongresnih ciljev se moramo lotiti ob spoštovanju lastnega dela. Če svojega dela sami ne spoštujemo, tega ne moremo pričakovati od drugih. S samozavestjo se bomo kongresnim ciljem lahko približali. Moramo biti prepričani, da je večina ciljev dosegljivih.

Hvala delovnemu predsedstvu, hvala Srečku. Hvala novinarjem. Hvala osebju v dvorani in zunaj nje.

Za socialno pravičnost!

Dušan Semolič,
dosedanji in novi predsednik ZSSS

Rajko Lesjak,
dosedanji in novi sekretar ZSSS

Delegati so se posebej zahvalili sponzorjem 3. kongresa, in sicer:

Delavski hranilnici,
Agroindu
iz Vipave,
Fructalu
iz Ajdovščine
in MIP-u
iz Nove Gorice.

V veliki dvorani Smelta v Ljubljani je bil minulo soboto 3. kongres Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. V skladu s statutom ZSSS je bilo za kongres izvoljenih 130 delegatov, med katerimi je bilo 22 odstotkov žensk in 78 odstotkov moških. Skoraj polovica delegatk in delegatov je bila starih od 40 do 50 let, dobra četrtina pa od 50 do 60 let. Več kot polovica delegatk in delegatov je imela peto stopnjo izobrazbe, okoli 30 odstotkov pa višjo in visoko.

Kljub debeli snežni odeji, ki je prekrila Slovenijo in otežila promet po cestah, so se na kongresu zbrali delegatke in delegati iz vse države

Za socialno pravičnost!

Po otvoritvi kongresa je predsednik ZSSS Dušan Semolič pozdravil goste, med katerimi so bili predstavniki **Evropske konfederacije Sindikatov - ETUC** (Willy Buschak, konfederalni sekretar EKS), **Mednarodne konfederacije Svobodnih sindikatov - ICF-TU** (Anna Oulatar, vodja koordinacijske enote za Srednjo in Vzhodno Evropo), **Avstrijske zveze sindikatov** (Adam Unterrieder, predsednik OGB avstrijske Koroške), **Generalne federacije dela Belgije - FGTB** (Paul Gruselin, koordinator v mednarodnem oddelku), **Zveze samostojnih sindikatov Bosne in Hercegovine** (Sulejman Hrle, predsednik), **Francoške demokratične konfederacije dela - CFTD** (Piere Alviset, vodja oddelka za raziskave), **Generalne konfederacije dela iz Francije** (Joel Decaillon, član izvršnega odbora), **Zveze samostojnih sindikatov Hrvaške** (Silvano Hrelja, član sveta), **Generalne kon-**

rodni oddelek), Demokratične konfederacije Svobodnih sindikatov Madžarske - LIGA (Lajos Horvat, podpredsednik, Erika Koller, vodja mednarodnega oddelka), **Zveze sindikatov Ukrajine - TUFU** (Valentyn Pozhydayev, prvi podpredsednik, Olga Ephimenko, vodja centralnega odbora, Vasyl Shylov, vodja mednarodnega oddelka), **Kongresa trade-unionov - TCU iz Velike Britanije** (Anne Gibson, članica generalnega sveta), **Veleposlaništva Zvezne republike Nemčije** (Walter Ueberbach, poslaniški svetnik za delo in socialne zadeve), **Friedrich Erbert Stiftung - Fes** iz Budimpešte (Rainer Girmdt), **Medregijskega sindikalnega sveta Furlanije-Juljske krajine in Slovenije** (Roberto Treu, predsednik) in **Koordinacije sindikatov delovne skupnosti Alpe-Jadran** (Jadran Čalija, predsednik).

Nato je Dušan Semolič pozdravil goste iz Slovenije, med katerimi so bili minister **Janko Kušar**, odgovoren za koordiniranje teles s področja socialnega varstva, glavni republiški

Sindikat UGS - Nezavisnost iz Srbije in mnogi drugi. Kongresu je zaželel uspešno delo tudi predsednik Neodvisnosti - KNSS Slavko Kmetič.

Delagatke in delegati so najprej izvolili delovno predsedstvo kongresa na čelu s **Srečkom Čatrom**. Po sprejemu dnevnega reda so delegati sprejeli tudi poslovnik o delu kongresa z manjšimi dopolnili, ki jih je v razpravi predlagal **Doro Hvalica**.

Delegatke in delegati so izvolili tudi verifikacijsko komisijo na čelu z **Erihom Šebrcem** in volilno komisijo na čelu z **Valterjem Vodopivcem**. V kongresno komisijo za program so bili izvoljeni **Albert Vodovnik** (predsednik), **Vekoslava Krašovec**, **Doro Hvalica**, **Drago Ščernjavič** in **Mijodrag Popović**. V kongresno komisijo za statut pa so bili izvoljeni **Ladislav Kaluža** (predsednik), **Anton Rozman**, **Danilo Vedlin**, **Jovo Labanac** in **Branko Amon**.

Svobodni sindikati so si zastavili visoke, vendar realne in dosegljive cilje

ter številni gosti. Najprej so si ogledali kratek, vendar nadvse zanimiv dokumentarni film o dejavnosti in akcijah ZSSS med 2. in 3. kongresom. Na platnu so se zvrstili posnetki s številnih protestnih shodov, opozorilnih stavk in drugih množičnih akcij, ki so jih za zaščito delavskih pravic v minulem obdobju organizirali Svobodni sindikati. Film je dobro ilustriral obsežno pisno poročilo o delu Svobodnih sindikatov med obema kongresoma, ki so ga udeleženci dobili z gradivom. Povejmo še, da so delegati dobili skupaj z gradivom tudi brošuro "V boju za delavske pravice", ki na 55 straneh govori o dejavnosti in boju ZSSS za pravice delavcev v obdobju od drugega do tretjega kongresa. Brošuro je napisal in uredil **Franček Kavčič**, bogato fotografsko gradivo pa je prispeval **Sašo Bernardi**.

Delovno predsedstvo je uspešno vodil Srečko Čater, ki mu posamezni delegati niso uspeli pomešati štrn.

federacije dela Italije - CGIL (Ettore Ma-succi, član vodstva), **Generalne konfederacije dela Italije za Veneto** (Antonio Zett, odgovoren za mednarodne odnose, Angela Tibomi, regionalna sekretarka, Ivan Pedretti, regionalni sekretar), **Italijanske konfederacije delavskih sindikatov za Furlanijo-Juljsko krajino** (Norberto Urli, član sekretariata), **Nacionalne konfederacije madžarskih sindikatov - MSZOSZ** (Jozsef Gombas, član vodstva iz županije Zala, Hajnalka Varadi, medna-

inšpektor za delo **Borut Brezovar**, predstavnik Družbenega pravobranilstva Slovenije **Drago Brodnik**, predsednik skupščine Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **Stanko Hvale**, podpredsednik Združenja delodajalcev Slovenije **Vitko Roš**, predsednik Zveze društev varnostnih inženirjev Slovenije **Jože Dolenc**, direktor Delavske hranilnice **Jože Stegne** in drugi.

Dušan Semolič je še posebej pozdravil

predsednika Konfederacije sindikatov 90 Slovenije **Borisa Mazalina** in predsednika Konfederacije sindikatov Slovenije **PERGAM Dušana Rebolja**.

Delegatke in delegati 3. kongresa ZSSS so prejeli tudi celo vrsto pozdravnih telegramov. Uspešno delo so jim zaželeli **Češko-Moravska konfederacija sindikatov ČM KOS**, **Zveza samostojnih sindikatov Črne gore**, **Zveza neodvisnih sindikatov Rusije**, **Konfederacija dela San Marina - CSdL**,

Dušan Semolič: "Svobodni sindikati se moramo še bolj zavedati svoje moči."

Brez socialno pravične ni ekonomsko učinkovite države

Predsednik ZSSS **Dušan Semolič** je v uvodnem govoru med drugim dejal:

"Sindikate, združene v ZSSS, družijo pričanje, da je Slovenija lahko in mora biti socialno pravična in ekonomsko učinkovita država. Želimo sodelovati v razpravah o bodočnosti naše države. Na podobo Slovenije v prihodnosti izjemno pomembno vplivajo razmere v gospodarstvu, pa tudi vrednote, ki se oblikujejo v kulturi, znanosti, šolstvu, zdravstvu in na drugih področjih. Zato želimo sindikati sodelovati v razpravah o razmerah na vseh omenjenih področjih.

ZSSS se v prvi vrsti bori za močno in trdno gospodarstvo in za ohranitev in odpiranje novih delovnih mest, število brezposelnih v državi se mora zmanjšati.

Vse preveč problemov se rešuje na račun delavstva, čemur Svobodni sindikati odločno nasprotujejo. Vse ne more in ne sme biti podvrženo interesom kapitala, pač pa je treba spoštovati tudi interese dela.

Zato za Svobodne sindikate ne obstaja dilema: ali ohraniti podjetje ali odpustiti veliko delavcev? V Sloveniji še nobenega podjetja niso uničile prevelike plače, regresi, povračila

stroškov za prevoz na delo in drugi prejemki delavcev. Marsikatero podjetje pa je že propadlo zaradi slabih poslovnih in razvojnih odločitev in nesposobnosti menedžerjev, da bi uvedli v proizvodnjo takšne programe, za kakršnimi vlada na trgu povpraševanje. Zato Svobodni sindikalisti zahtevamo, da menedžerji ne odpuščajo več delavcev, pač pa naj skrbijo za uvajanje sodobnih programov, za boljšo organizacijo dela in sodobno poslovanje.

Ptujskim tekstilkam se je dogajala v nebo vpijoča krivica

Svobodni sindikati ne morejo pristati na prakso reševanja podjetij na račun nenehnega zniževanja delavskih plač. Delo v Sloveniji mora imeti svojo ceno. Ko se sindikati borijo za ustrezno ceno dela, hkrati vršijo pritisk na delodajalce, da bi vrata podjetij bolj na široko odprli znanju.

V številnih podjetjih v Sloveniji delavci delajo po evropskih normah, plačani pa so mizerno. To je ta čas temeljni konflikt v številnih podjetjih. Tako so ptujske tekstilne delavke za nočno delo zaslužile 97 tolarjev (eko marko) na uro. To je do neba vpijoča krivica!

V boju za delavske pravice Svobodni sindikati nimajo nobenih iluzij, saj si nekateri še naprej prizadevajo za njihovo zmanjševanje. Tako se denimo nekateri ravno ta čas zavzemajo za 107-odstotno povečanje stanarin v neprofitnih stanovanjih, kar lahko močno ogrozi standard delavcev in njihovih družin.

Najbolj ogrožene v gospodarstvu in negospodarstvu pa so delavke, saj jih delodajalci zaposlujejo v glavnem samo še za določen čas, v primeru nasečnosti pa jim delovnega razmerja ne podaljšajo. To je vsega obsojanja

vredno! Takšen odnos do delavk je prekletstvo te družbe in izziv za sindikate!

Sindikati pa ne smemo biti krivični do delodajalcev, saj imamo na srečo v Sloveniji tudi veliko sposobnih menedžerjev in dobrih podjetij. **Zato moramo jasno in glasno poudariti, da veliko delovnih mest pri nas propade tudi zaradi ravnanja države.** V preteklosti je delo v gozdarskih podjetjih 7200 delavcev, danes pa jih je samo še okoli 2000. Če država omenjenim podjetjem ne bo zagotovila ustrezne koncesije, se bo njihovo število še zmanjšalo. Zaradi zakona o bančništvu grozi odpust 2500 delavcem v bankah. V tekstilni industriji se je v preteklih letih zmanjšalo število delovnih mest kar za 30.000. Če ne bo hitro prišlo do sprememb na področju ekonomske politike, se bo zmanjševanje števila delovnih mest v tekstilni in usnjarskopredelovalni industriji nadaljevalo, kar je še posebej zaskrbljujoče, saj je v tej panogi med zaposlenimi kar 75 odstotkov žena, tekstilne tovarne pa so praviloma locirane na demografsko ogroženih območjih. Propad omenjenih tovarn lahko privede do gospodarskega propada krajev in celotnih regij, čeprav so tam živeči delavci desetletja pošteno plačevali davke in prispevke državi.

Delavci ne morejo le delati in molčati

Država bi morala bolj obdavčiti dobičke in ne samo dela. Slabosti sedanje davčne poli-

je vsega obsojanja vredno. Svobodni sindikati se doslej niso imeli možnosti konfrontirati s političnimi projekti, za katere na koncu plačujejo račune gospodarska podjetja oziroma delavci, saj k razpravam o proračunu niso bili pritegnjeni, kar je svojevrstna ignoranca.

Na standard delavcev bo v prihodnjem letu vplivala tudi uvedba davka na dodano vrednost, na njegovi podlagi se bodo cene luksuznim proizvodom znižale, košarica najnujnejših življenjskih potrebščin pa se bo zvišala. Davek na dodano vrednost je sicer potreben, vendar pa ne bi smel prizadeti delavcev. Zato zahtevamo, da država in delodajalci ob uvedbi davka na dodano vrednost zaščitijo najbolj ogrožene socialne skupine. Če tega ne bodo storili, potem ne čakajo težki časi samo delavstva, temveč tudi državo. Za to bomo poskrbeli Svobodni sindikati.

Delodajalci ne morejo delavcev menjavati kot sraje

Novi zakon o delovnih razmerjih je sicer potreben, nesprejemljivo pa je uvajanje fleksibilnega delovnega razmerja, ki ga predlog zakona uvaža, češ da delodajalci sedaj ne zaposlujejo delavcev zaradi tega, ker jih kasneje ne morejo odpustiti. Ne smemo dopustiti, da bi delodajalci lahko menjavali delavce kot umazane srajce.

med socialne pravice (nadomestila za brezposelne, ki so na bolniški več kot 30 dni; po uvedbi zakona na dodano vrednost bodo obdavčena tudi zdravila; predlog, da bi delavci prejeli nadomestilo plače iz blagajne zdravstvenega zavarovanja že po 10 dneh bolniške in podobno), česar v razviti Evropi ne poznajo. Zato se pojavljajo pritiski za dodatno prostovoljno zdravstveno zavarovanje, ki si ga delavci ne bodo mogli plačevati, kar je lahko za marsikoga usodno.

Pravico do upokojitve s polno pokojnino mora imeti vsak delavec, ki je dopolnil 35 let (ženske) oziroma 40 let (moški) delovne dobe, ne glede na starost. Nesprejemljivo je, da bi dedki in babice garali, vnuki pa zaman iskali delo. Za to, da bi se v blagajni pokojninskega zavarovanja zbralo več sredstev, pa bo treba v prvi vrsti ponovno vključiti v delo čim več brezposelnih delavcev.

Brez medsebojnega spoštovanja socialni dialog ni mogoč

Socialno partnerstvo ni na zavirljivi ravni, saj želi država v socialnem dialogu vedno uveljaviti svoj prav. Da bi socialni dialog zaživel, pa bi se morali socialni partnerji med seboj spoštovati, kar pri nas še ni primer.

Vstop Slovenije v Evropsko unijo ne more biti samo projekt vlade in delodajalcev, temveč tudi sindikatov, ki v razpravah o vključevanju Slovenije v Unijo ne želijo biti samo opazovalci. Sindikati ne smejo dopustiti, da bi se Slovenija vključevala v Evropsko unijo tako, da bi imeli pri nas polne trgovine in prazne tovarne. Sicer pa bodo o vključitvi Slovenije v Evropsko unijo odločali državljani na referendumu. Če se sindikati ne bodo mogli sedaj vključiti v omenjene razprave, bo tik pred referendumom prepozno.

Ne glede na vse probleme, bomo Svobodni sindikati morali razvijati socialni dialog. Brez njega ne more priti do soglasja med delodajalci, delavci in državo, kar je za nadaljnji razvoj Slovenije nujno. **Vlada želi diskreditirati in ustrahovati sindikate, ker želi imeti tihe in ponižne delavce, na kar pa Svobodni sindikati ne bomo pristali.** Svobodni sindikati si bodo prizadevali, da bi utrdili svojo moč in povečali učinkovitost svojega delovanja.

Moč ZSSS je v enotnosti, znanju in solidarnosti

Svobodni sindikati smo dovolj močni, da uresničimo cilje, ki si jih bomo zastavili na 3. kongresu. Naša moč je v članih, ki zaupajo v sindikat, v sindikalnih zaupnikih, ki opravljajo najtežje delo, v sindikatih dejavnosti, pa tudi v našem prepričanju, da moramo okrepiti sodelovanje z drugimi sindikati. Naš moč je tudi v spoznanju, da nismo sami, temveč da tesno sodelujemo tudi s številnimi evropskimi sindikalnimi organizacijami. Naša moč pa je tudi v prepričanju, da združeni v ZSSS premoremo dovolj znanja, solidarnosti in upornosti za učinkovito zaščito delavskih pravic in interesov, za katere se bomo borili z vsemi sredstvi sindikalnega boja."

tike najbolj občutijo na svoji koži delavci v delovno intenzivnih gospodarskih panogah. Bitka za novo davčno politiko mora postati stvar vseh sindikatov, združenih v ZSSS.

Edina pravica delavcev v Sloveniji ne sme biti, da delajo in molčijo. V razvitih državah Evrope znajo ceniti soupravljanje, saj se zavedajo, da sodelovanje delavcev pri upravljanju prispeva k večjemu dobičku podjetja. Pri nas pa so nekateri že dvakrat napadli zakon o soupravljanju, vendar je sindikat obakrat napad uspelo zavrniti.

To, kar se letos dogaja v zvezi s proračunom.

Predlog novega zakona o javnih uslužbencih želi zmanjšati vpliv sindikatov v zavodih, delavcem pa krati celo pravico do stavke. Svobodni sindikati si bodo prizadevali, da zakon v takšni obliki ne bi dobil podpore v parlamentarni proceduri.

Nekatere dobrine v Sloveniji ne smejo biti na razpolago samo tistim, ki imajo denar. Zato se morajo sindikati boriti, da bi raven in obseg pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ostala takšna, kot sta. V zadnjem času je blagajna zdravstvenega zavarovanja preobremenjena z raznimi dajatvami, ki sodijo

Willy Buschak, konfederalni sekretar Evropske konfederacije sindikatov (ETUC):

Prihodnje leto boste polnopravni član

“Leto dni ste v naši organizaciji imeli status opazovalca. Stopetdesetodstotno sem prepričan, da boste prihodnje leto sprejeti v polnopravno članstvo, seveda z nekaterimi manjšimi obveznostmi. Sprejemam vse vrste stav, da boste na kongresu v Helsinkih sodelovali tudi pri glasovanjih. Mi spoštujemo vlogo vaše Zveze pri demokratizaciji vaše države.

Lani smo v sodelovanju z vsemi štirimi sindikalnimi centralami skušali oblikovati posebno komisijo za koordiniranje dela pri vašem vstopanju v EU. Ker pri tem nismo dosegli soglasja in ker to delo ne more čakati, ga bomo začeli z vami v upanju, da se bodo drugi sindikati priključili kasneje.

Prepričani smo, da mora vstopanje Slovenije v EU potekati pregledno, da morajo pri njem sodelovati tudi sindikati, da to ni le domena vlade. Če združevanje ne bo potekalo po poti socialnega dialoga, ne bo uspešno.

EU je zlasti socialni projekt. Vaša glavna skrb so zlasti delovna mesta, zmanjšanje nezaposlenosti, enako velja za ETUC.

Pri vladah smo uspeli, da so sprejele Amsterdamski sporazum, zdaj jih moramo še obvezati za sprejetje ukrepov, ki bodo omogočili odpiranje novih delovnih mest. Pričakujemo, da bo ministrski sestanek na Dunaju dal konkretne rezultate glede zaposlovalnih načrtov.

V 500 velikih multinacionalkah so že ustanovljeni sveti delavcev. Pod našim pritiskom je sprejeta direktiva o pravici zaposlenih do obveščenosti in sodelovanju pri odločanju.

Iz uvodnega filma sta mi ostali v spominu starejša ženska in otrok. Naš cilj je, da bi prihodnost obvladovali tako, da bi oba živela dostojno življenje.”

Uspešen boj za zaščito delavskih pravic

V nadaljevanju kongresa so delegati najprej poslušali poročilo Rajka Lesjaka, iz katerega povzemamo:

Z delavskimi pravicami je kot z zdravjem. Imamo jih za samoumevne. Ko nam jih kratijo, iščemo krivca v sindikatu, najdemo ga običajno pri vrhu.

Po kolektivnih pogodbah smo sindikati prepoznavni. Svobodni sindikati imamo kaj pokazati, poleg dveh splošnih pogodb smo pod-

pisali še 33 pogodb za dejavnosti.

Namere delodajalcev, ki so nam kolektivne pogodbe tudi enostransko odpovedali, so bile ukiniti regres za dopust in prehrano med delom, dodatek za delovno dobo, nadomestila za prevoz na delo. Vse te in druge namere delodajalcev smo uspeli preprečiti.

Med svoje uspehe štejemo zakon, s katerim so delavci lahko razliko za premalo izplačane plače uveljavljali v postopkih lastniničenja svojih podjetij. Uspeh je tudi zakon o minimalni plači.

Pri zaposlovanju smo bili manj uspešni, saj ključni problem – pomanjkanje delovnih mest – ni bil odstranjen. Sicer pa smo s svojim ravnanjem preprečili številne stečaje, zaradi česar brezposelnost ni še večji problem.

S svojimi stališči, sprejeli smo jih pravočasno, smo vplivali na potek razprave o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pri nekaterih točkah smo že uspeli. Zakon o varstvu pri delu, ki v državnem zboru čaka na sprejem, je dober, saj so vanj vgrajene številne naše pripombe. V zakon o soupravljanju so vgrajene določbe, ki demokratizirajo gospodarsko ureditev.

Svobodni sindikati smo pustili globoke sledi tudi z organizacijo več množičnih shodov, stavk in zborovanj.

Zaradi odpovedi splošne kolektivne pogodbe in pogodb za dejavnosti smo 25. septembra 1996 organizirali konferenco, na kateri smo zahtevali preključitev odpovedi. Po konferenci smo organizirali prvi pohod pred Gospodarsko zbornico Slovenije.

Na drugi konferenci 15. oktobra 1996 smo napovedali splošno opozorilno stavko. Po konferenci smo še drugič demonstrirali pred poslopjem Gospodarske zbornice Slovenije.

V pripravi na velik protestni shod 28. marca so sindikat kulture, sindikat trgovine in sindikat kemične, nekovinske in gumarske industrije organizirali simbolične protestne akcije pred vlado.

Na protestnem shodu 28. marca se je v Tivolju zbralo 20.000 naših članov, ki so v povorki ohromili promet po glavnem mestu, potem pa napolnili še Trg republike.

Svobodni sindikati Slovenije smo v letih 1994-1997 v podjetjih in ustanovah organizirali 423 stavk, ostale sindikalne organizacije pa 39 stavk, Svobodni sindikati smo torej organizirali 91,6 odstotka vseh stavk v Republiki Sloveniji.

Sindikalno članstvo, kot tudi siceršnja javnost, sta naklonjeni sodelovanju in skupnim akcijam sindikatov. Še posebno takrat, ko gre za temeljne interese in osnovne pravice zaposlenih. To pa je ob sklepanju socialnega sporazuma in kolektivnih pogodb ter ko gre za temeljne zakonske akte, ki posegajo in določajo raven delavskih pravic tako delovno-pravnih kot socialnih. Tako zveza kot sindikati smo bili skozi to obdobje pobudniki medse-

Rajko Lesjak: Klic k enotnosti in solidarnosti sindikatov

Predsednik verifikacijske komisije Erih Šerbec je delegatom sporočil, da je bilo po statutu izvoljenih 130 delegatk in delegatov, od katerih jih je na kongresu 115 oziroma 88,46 odstotka – kongres je torej sklepčen.

Anna Oulatar, vodja enote Mednarodne konfederacije svobodnih sindikatov (ICFTU) za Srednjo in Vzhodno Evropo:

Vaš kongres poteka v času, ko se odločate med potjo v socialno tržno ali zgolj tržno gospodarstvo. Zaradi krize na Daljnem vzhodu in v Rusiji sta Mednarodni denarni sklad in Svetovna banka začela sindikalnim stališčem priznavati veljavo. Zaradi vodenja liberalistične politike v državah tranzicije le Poljska in Slovenija dosegata raven družbenega proizvoda iz leta 1989.

Prepričana sem, da morajo sindikati govoriti enotno in glasno.

bojnega sindikalnega sodelovanja, še posebej takrat, ko je šlo za to, da se ohranijo pridobljene pravice, oziroma se nekatere še izboljšajo.

Nikakor nam ni uspelo doseči medsindikalnega dogovora, ki bi ga nato potrdil še državni zbor, o razdelitvi sindikalnega premoženja. Z gotovostjo lahko trdimo, da smo Svobodni sindikati Slovenije storili vse, kar je bilo v naših močeh, da do tega dogovora pride in se s tem dokončno reši status sindikalne lastnine.

Brezplačno pravno pomoč je iskalo preko 58.000 naših članov. V teh podatkih pa niso zajeti pravni nasveti dani po telefonu, niti strokovna pomoč sindikatom, organiziranim v podjetjih, družbah in ustanovah, oziroma sindikalnim zaupnikom, ki so jo zagotavljali tako strokovnjaki s področja pravne pomoči kot sami funkcionarji.

Od leta 1995 do konca leta 1998 je ZSSS izvajala dvanaest različnih izobraževalnih programov; od tega jih je bilo šest s področja soupravljanja, na teh se je izobraževalnih programih se je usposabljal 1640 slušateljev.

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije je organizacija, ki je odprta za javnost. V tem obdobju smo javnosti preko tiskovnih konferenc, ki jih je bilo preko 100 in izjav za javnost, teh je bilo prek 400, sporočali naš odnos do družbenih problemov in vprašanj oziroma sporočili, kaj počnemo.

Z notranjimi demokratičnimi volilnimi postopki je Zveza svobodnih sindikatov Slovenije preko elektorskega telesa izvolila svetnike v Državni svet Republike Slovenije, predstavnike v ekonomsko-socialni svet, člane skupščine Zavoda za zdravstveno zavarovanje ter Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

S tem so formalno in institucionalno dani pogoji, da Zveza svobodnih sindikatov Slovenije preko teh predstavnikov vpliva na oblikovanje politike na posameznih področjih in na sprejem zakonskih predpisov.

Za delovanje delovnih in socialnih sodišč je Državni zbor RS, na predlog ZSSS, iz vrst delavcev izvolil 396 sodnikov porotnikov delovnih in socialnih sodišč za področje vse Slovenije.

Delavska hranilnica je uspešen projekt Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Med hranilnicami je Delavska hranilnica po merljivih kazalcih druga največja. Ima zadovoljivo kapitalsko strukturo, je jasno prepoznavna, ustvarjeno je ozračje zaupanja.

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije je aktivnejša tudi na mednarodnem področju. Med najpomembnejše dogodke za našo organizacijo lahko štejemo lansko dodelitev statusa opazovalca v Evropski konfederaciji sindikatov.

Svobodni sindikati Slovenije smo posegli na številna področja politike, življenja in dela in jih usodno zaznamovali. Za nekatere smo bili preveč moteči, za druge enostavno premočni in preveliki, za naše članstvo pa to, kar smo.

In za konec, geslo 2. kongresa je bilo "združeni in dosledni v boju za delavske pravice", geslo današnjega, to je 3. kongresa, "za socialno pravičnost" se bo prijelo, če bomo utrdili prejšnje, zato preprosto kličem k enotnosti in solidarnosti.

Andrijana Golob:

Delodajalci delavkam dihaajo za ovratnik

O poročilu je prva razpravljala **Andrijana Golob** iz komisije za ženska vprašanja pri SKEI. Povedala je, da večina delavk, še zlasti v kovinski in elektropredelovalni industriji in v še nekaterih gospodarskih panogah dela v izjemno težkih pogojih, poleg tega pa so tudi slabo plačane. Delodajalci, med katerimi so tudi bivši direktorji, ki so se na sumljiv način dokopali do nekdanjega družbenega premoženja, pa jim dihaajo za ovratnik in jih priganjajo k delu. Po "šihu" pa so delavke obremenjene še doma, saj ankete kažejo, da kar 90 odstotkov moških prepušča gospodinjska opravila svojim ženam. "Ali bodo morale delavke zares delati dokler ne bodo postale invalidne oziroma do smrti?" se je vprašala Andrijana Golob. "Kako je mogoče, da nam Evropa narekuje takšne reforme, če pa v državah Evropske unije že razmišljajo o skrajševanju delovnega časa in o zniževanju starostne meje za upokojevanje?" Po mnenju Adriane Golob so se v državah Evropske unije naučili od našega socialističnega samoupravljanja več kot mi. Golobova je povedala, da so članice komisije že obiskale 15 podjetij, kjer so se z delavkami odkrito pogovarjale o vseh problemih. "Ko se borimo za pravice delavk, se hkrati borimo tudi za pravice delavcev," je poudarila Golobova. "Samo če se bomo delavke in delavci borili skupno, bomo močni!"

Drago Ščernjavič:

Ignoriranje ni socialna pravica

Drago Ščernjavič je med drugim povedal: "Minister Mirko Bandelj je za Dnevnik (4. december) izjavil, da pravica do kavnice med delom ni socialna pravica. Mislim, da pravica do neupravičene odsotnosti akterjev medsebojnih

Vladimir Bizovičar:

Število nesreč pri delu narašča

Vladimir Bizovičar je govoril o problemih varstva pri delu. Povedal je, da se je leta 1996 v Sloveniji pri delu poškodovalo 15.400 delavcev, od tega v industriji 9280 (v kovinski industriji 1.400). Leta 1997 pa se je v državi poškodovalo pri delu 18.800 delavcev (26 odstotkov več), od tega 10.060 v industriji (1.700 v kovinski industriji). Letos je število poškodb pri delu v Sloveniji ponovno naraslo za 17 odstotkov. Med poškodovanimi je največ delavcev iz drugega in tretjega tarifnega razreda. "Ti podatki kažejo, da je čas za alarm, saj se razmere na področju varstva pri delu iz leta v leto slabšajo," je dejal Bizovičar. Opozoril je, da je škoda, ki s tem nastaja, neprecenljiva, saj naše tovarne iz leta v leto rojevajo več delovnih invalidov. Če k temu prištejemo še stroške zdravljenja in nadomestila za plače v času bolniškega dopusta vidimo, da je na področju varstva pri delu kurativa veliko dražja kot preventiva. Zaradi slabšanja razmer na tem področju bi v tej deželi morala marsikoga boleti glava.

Bizovičar je poudaril, da morajo sindikati posvetiti izjemno pozornost varstvu pri delu. Med drugim se morajo upreti samovolji delodajalcev, saj posledice za njihovo neodgovorno ravnanje nosijo delavci in celotna družba, kar ni pravilno. Delodajalec bi moral čutiti finančne posledice. Dokler ne bo tako, se bodo delavci težko zoperstavljali samovolji delodajalcev, saj so predpisi na področju varstva pri delu še zelo pomanjkljivi.

odnosov tudi ni socialna pravica. Naš kongres je namenjen tudi drugi strani. Ker ta ni prisotna, to pomeni neprimerno in nekulturno ignoranco. Ker se partnerji na dialog ne odzivajo, smo morali tolikokrat na cesto. To kaže na nerazvitost socialno partnerskih odnosov.

Ceprav je plačni sistem določen, smo morali sprožiti tudi ustavne spore, tudi nekaj tisoč tožb na sodiščih smo morali vložiti. Čeprav je vse to več kot očitno, me zaradi tega zmerjajo z demagogom, populistom in še kom.

Mi smo za pogajanja pripravljeni, druga stran pa ni. Dokaz je, da že štiri leta zahtevamo enoten plačni sistem, vendar za to ni nobenega razumevanja. Ob tem, ko smo glede razlik v plačah v svetovnem vrhu, pa naš minister govori o razumnih razmerjih v plačah. Če misli, da so sedanje razlike razumne, pri tem ne bomo zraven."

Po razpravi so delegatke in delegati potrdili Poročilo o delu Zveze Svobodnih sindikatov Slovenije in njenih organov med 2. in 3. kongresom ter poročilo nadzornega odbora ZSSS, ki so ga delegati dobili v pisni obliki.

Valter Vodopivec, predsednik volilne komisije, je kongresu sporočil takle rezultat volitev:

Od 115 delegatov jih je volitve opravilo 114. Kandidat za predsednika **Dušan Semolič** je prejel 106 glasov, kandidat za sekretarja **Rajko Lesjak** pa 100, oba sta torej izvoljena. Kandidati za nadzorni odbor pa so dobili od 106 do 109 glasov in so torej tudi izvoljeni.

Volitve so pokazale, da je ZSSS čvrsta organizacija.

Rezultate evidentiranja in kandidiranja predsednika in sekretarja ZSSS ter članov nadzornega odbora je Milan Utroša obrazložil takole:

Enotna podpora Dušanu Semoliču in Rajku Lesjaku

Postopek evidentiranja je pokazal, da imata dosednji predsednik mag. Dušan Semolič in dosednji sekretar Rajko Lesjak veliko podporo pri članih ZSSS, zato sta bila tudi edina evidentirana kandidata za ti dve funkciji.

Iz preglednic izvedenih postopkov evidentiranja in kandidiranja, ki ste jih delegati prejeli v kongresnem gradivu, je razvidno, da sta evidentirana kandidata v kandidacijskem postopku dobila podporo na pristojnih organih šestnajstih sindikatov – članov zveze. Na podlagi tega je svet ZSSS na predlog kandidatne liste za volitve predsednika ZSSS uvrstil mag. Dušana Semoliča ter za volitve sekretarja ZSSS Rajka Lesjaka.

Nadzorni odbor ZSSS šteje 7 članov. Sindikati so za ta organ predlagali: **Janeza Artača** iz sindikata kemične, gumarske in nekovinske industrije, **Darinko Auguštin** iz sindikata zdravstva in socialnega skrbstva, **Dušana Čadeža** iz sindikata delavcev trgovine, **Črtomira Jaramaza** iz sindikata komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, **Anito Kac** iz sindikata kmetijstva in živilske industrije, **Oskarja Komaca** iz sindikata kovinske in elektroindustrije ter **Divno Obrenovič** iz sindikata vzgojne, izobraževalne in raziskovalne dejavnosti.

Takšen rezultat postopkov evidentiranja in kandidiranja je poleg izkazane podpore dosedanjemu delu obeh kandidatov za predsednika in sekretarja ZSSS vsekakor tudi odraz visoke stopnje notranje trdnosti Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in obenem jasno sporočilo vsem tistim izven nas, ki so si predvsem v zadnjem času prizadevali to trdnost spodkopati, da so se zmotili. V svobodnih sindikatih se vse manj ukvarjamo sami s sabo, osnovno vodilo našega delovanja je in bo ostalo zastopanje in uveljavljanje interesov naših članov.

Spremembe in dopolnitve programa

Sindikat kot sredstvo za varovanje delavskih pravic

O programskih dokumentih je uvodoma spregovoril **Gregor Miklič**, predsednik programske komisije odbora za pripravo kongresa. Poudaril je, da programa, ki je bil sprejet leta 1990, ni treba spreminjati, saj je kljub spremenjenim razmeram še vedno aktualen. Nekaj dopolnitev je programski dokument doživel že na 2. kongresu, vendar ostajajo po Mikličevih besedah vse temeljne opredelitve programa v veljavi, ker dobro odražajo cilje delovanja ZSSS.

Gregor Miklič: Dobro so zavarovani le sindikalno organizirani delavci

Vsak posamezni delavec in član sindikata se mora po Mikličevih besedah usposobiti za to, da bo pripravljen in usposobljen sprožiti ustrezne mehanizme za varstvo svojih pravic. Socialno-ekonomske pravice lahko učinkovito varujejo le delavci, ki se sindikalno organizirajo in ki sindikat uporabijo kot sredstvo za varovanje svojih pravic. Razdrobljeni in številčno šibki sindikati ne bodo kos izzivom, ki jih pred Svobodne sindikate postavlja sedanji čas, zato je potrebno spodbujati povezovanje in združevanje sin-

dikatov za doseganje skupno dogovorjenih interesov in ciljev.

Po Mikličevih besedah si bodo morali Svobodni sindikati tudi v bodoče prizadevati, da se bo na vseh ravneh družbene organiziranosti uveljavilo socialno partnerstvo kot način urejanja socialno-ekonomskega položaja in pravic delavcev. V zvezi s tem si bodo Svobodni sindikati prizadevali, da bi ekonomsko-socialni svet postal osrednje mesto za usklajevanje in dogovarjanje med socialnimi partnerji. Dogovor v ekonomsko-socialnem svetu mora biti zavezujoč za vse sodelujoče socialne partnerje in vlado, dogovore pa mora upoštevati tudi parlament pri sprejemanju odločitev. Učinkovitost ekonomsko-socialnega sveta je mogoče meriti z uveljavljanjem njegovih odločitev v parlamentu ter pri posameznih socialnih partnerjih.

Znano lastništvo kapitala je po Mikličevih besedah ena izmed predpostavk za učinkovitejšo gospodarsko poslovanje in hitrejši gospodarski razvoj. Lastniki in podjetniki morajo biti ekonomsko spodbujeni in motivirani za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov in za delitev dobička med kapital in delo v skladu s prispevkom kapitala in prispevkom dela k doseženim poslovnim rezultatom. Država se mora kot lastnik umakniti iz profitnega zasebnega sektorja. Svobodni sindikati si bodo morali prizadevati, da bi se vlada pred sprejemom odločitev o privatizaciji v javnem sektorju posvetovala s socialnimi partnerji, da bi zavarovali premoženje, ki je bilo ustvarjeno s samoprispevki.

Slovensko gospodarstvo se mora po Mikličevih besedah usposobiti za konkurenčni boj na trgu Evropske unije in na svetovnem trgu. Procesi prestrukturiranja morajo potekati programirano in usklajeno ter ne smejo povečati armade brezposelnih.

Ko je govoril o soupravljanju, je Miklič dejal, da je treba upravljanje gospodarskih subjektov dejansko dvigniti na raven, da bosta vpliv kapitala in dela pri sprejemanju najpomembnejših poslovnih in razvojnih od-

ločitev uravnotežena. Poleg tega bodo Svobodni sindikati vztrajali, da se ustavne odločbe o sodelovanju delavcev pri upravljanju javnih zavodov udejanijo v zakonu in praksi na smiselno enak način kot v gospodarskih družbah.

Plače morajo delavcu in njegovi družini zagotavljati gmotno in socialno varnost. Svobodni sindikati bodo po Mikličevih besedah nasprotovali velikim razponom med osnovnimi plačami, prav tako pa bodo vztrajali, da slabih poslovnih odločitev delodajalci ne bodo sanirali z zniževanjem osnovnih plač zaposlenih.

Po Mikličevem mnenju mora država v sodelovanju z delodajalci in sindikati zagotoviti pogoje za povečanje zaposlenosti. Ti pogoji morajo biti naravnani tako, da bodo delodajalce spodbujali k ustvarjanju novih delovnih mest in novemu zaposlovanju. Pri zaposlovanju je treba posebno pozornost posvetiti ohranjanju zaposlitve in zaposlovanju invalidov, starejših delavcev in žensk. Svobodni sindikati si bodo prizadevali tudi za ustvarjanje pogojev, da bi si lahko vsakdo sam zagotavljal socialno varnost. Prvi pogoj za to so nova delovna mesta. Zato se bodo Svobodni sindikati zavzemali za aktivno politiko zaposlovanja, še zlasti pa za zaposlovanje mladih.

Gregor Miklič je opozoril tudi, da morajo Svobodni sindikati v svoj program vključiti tudi zahtevo za skrajšanje delovnega časa na 35 ur tedensko in 5 dni v tednu. Skrajševanje mora biti po mnenju Svobodnih sindikatov skupen projekt države, delodajalcev in sindikatov. Prav tako se Svobodni sindikati zavzemajo za odpravo nočnega dela žensk, pa tudi moških v industriji.

Miklič je prav tako povdaril, da bodo Sindikati nasprotovali zmanjšanju obsega pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki lahko ogrozi zdravje in socialno varnost zavezancev. Svobodni sindikati nasprotujejo vsakršni stihijni privatizaciji izvajanja zdravstvenih dejavnosti, ki ne temelji na vnaprej dogovorjenih kriterijih za privatizacijo med socialnimi partnerji. Osnovno zdravstveno varstvo mora zavarovancem zagotavljati predvsem mreža javnih zdravstvenih zavodov, koncesionarji pa to mrežo dopolnjujejo v tistih dejavnostih in območjih, kjer je to smotno in racionalno.

Kongres je sprejel 16 posebnih resolucij

Po razpravi so delegatke in delegati 3. kongresa sprejeli vse v razpravi predlagane sklepe. Poleg petih sklepov so sprejeli še 16 resolucij in sicer o reformi pokojninskega zavarovanja, o reformi invalidskega zavarovanja, o politiki plač, o davčni reformi, o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, o varstvu pri delu, o evropskem združevanju Slovenije, o moči znanja, o usodi lastninskih certifikatov za premalo izplačane plače v letih 1992 in 1993, o kulturnem vključevanju v Evropsko unijo, o Termoelektrarni Trbovlje 3, o prometni politiki in telekomunikacijah, o pravici do počitka v trgovini, o socialnem in gmotnem položaju zaposlenih v gradbeništvu, o stanovanjski gradnji, o ureditvi lastništva objektov delavskega turizma in družbenega standarda in o nadaljnjem zmanjševanju zaposlenih v izvajalskih družbah. Delegatke in delegati kongresa so nato sprejeli še spremembe in dopolnila programskega dokumenta ZSSS.

Za odgovoren odnos do ZSSS

Predsednik kongresne komisije za program **Albert Vodovnik** je delegatke in delegate seznanil z amandmaji, komisija jih je podprla. **Doro Hvalica** je predlagal, naj bi v posebni točki opredelili odnos do lastne organizacije. Zato, da bi se ZSSS utrdila kot najmočnejša sindikalna organizacija v Sloveniji, bi si morali vsi njeni člani prizadevati za njeno organizacijsko, vrednostno in moralno celovitost, za vzpostavitev enotnega sistema informiranja, za ustrezno razdelitev lastnine, za sprejem in spoštovanje pravilnika o finančnem poslovanju ter za racionalno in učinkovito strokovno mrežo. **Dušan Djorjevič** pa je predlagal poseben sklep o varovanju sindikalnih zaupnikov, ki postanejo zaradi svojega sindikalnega dela žrtev napadov, pritiskov in šikaniranja delodajalca. **Sindikat SKEI** je predlagal sklep o racionalni organiziranosti in združevanju sindikatov ter sklep o razdelitvi premoženja. **Marjan Ferčec** je v imenu sindikata gozdarjev predlagal sklep o zaščiti delovnih mest v gozdarskih izvajalskih organizacijah. Organizacijski odbor za pripravo kongresa pa je sindikatom – članom Zveze – predlagal naj sprejmejo takšne sklepe o delitvi sindikalne čalnarine, da bodo omogočili izvajanje nalog tudi Zvezi in območnim organizacijam.

Delegati so vse predlagane sklepe potrdili.

Prvi razpravljalec **Miograd Popovič** je opozoril na težave gradbenih podjetij, zaradi katerih je sindikat gradbeništva pripravil posebno kongresno resolucijo.

Ivan Šimunič pa je opozoril, da stanovanjska izgradnja v Sloveniji že vrsto let nazaduje. Gradbeniki so zaskrbljeni zaradi neugodnih razmer na področju stanovanjskega gospodarstva, ki so tudi posledica dolgotrajnih postopkov za pripravo in sprejemanje prostorskih aktov. Zaradi tega in številnih drugih vprašanj je sindikat gradbeništva pripravil še posebno resolucijo.

Franc Toš pa je opozoril, da življenjski stroški naraščajo hitreje kot plače, saj vlada nenehno izdaja soglasja za povečevanje cen električne energije, plina, naftnih derivatov in komunalnih storitev. "Če bo šlo tako naprej, nam bo vlada obdavčila celo zrak, ki ga dihamo," je dejal Toš. Opozoril je tudi na kršitve delovnopravne zakonodaje, saj morajo delavci v marsikaterem podjetju delati 10 ali več ur, plačani pa so samo za 8 ur. Sindikati bi se morali po Toševem mnenju odločno postaviti v bran delavskih pravic, še zlasti pa morajo zaščititi že tako in tako skromen standard delavcev.

Vroča razprava o spremembah in dopolnitvah statuta

Uvodno besedo k predlogu sprememb in dopolnitev statuta je imel **Milan Utroša**, ki je med drugim dejal:

"Bistvo predlaganih sprememb in dopolnitev statuta lahko ocenimo kot nadaljnji korak k izgrajevanju Zveze kot skupne organizacije vanjo včlanjenih sindikatov dejavnosti in ohranjanju teritorialne mreže preko njenih območnih organizacij, ki so servis, v katerem se uresničuje del njenega programa in del programov sindikatov – članov zveze. Zato je Zveza v predlaganih spremembah statuta organizirana na državni in regionalni oz. območni ravni.

Predlagane spremembe ohranjajo konferenco Zveze kot organ za sprejemanje najpomembnejših odločitev med dvema kongresoma. Konferenco še naprej sestavljajo člani, ki jih izvolijo posamezni sindikati glede na število svojega članstva, predsednik in sekretar zveze ter predsedniki sindikatov in sekretarji območnih organizacij zveze. Po novem bo predsedstvo organ Zveze, pristojen za operativne in politične odločitve, sestavljali ga bodo vsi predsedniki sindikatov – članov zveze – ter predsednik in sekretar zveze. Izvršilni organ predsedstva je izvršni odbor, sestavljajo ga predsednik in sekretar zveze ter izvršni sekretarji, zadolženi za posamezna strokovna delovna področja. Izvršne sekretarje imenuje predsedstvo na predlog predsednika Zveze. Izvršni odbor pripravlja gradiva za seje predsedstva in izvaja odločitve predsedstva in konference ter opravlja druge naloge, skladno z usmeritvami predsedstva, njegovi člani pa ne morejo biti člani vodstev političnih strank ali vodstev njihovih organizacij na državni ravni.

Ambicija komisije je bila, da bi v poglavju o financiranju določila delež članarine, ki jo sindikati namenijo za financiranje Zveze in njenih območnih organizacij. Ker se sindikati – člani zveze – o tem niso uspeli dogovoriti, takšne določbe v predlogu statuta ni. Predsedniki oz. sekretarji sindikatov dejavnosti so svetu predlagali, naj se delež članarine za financiranje Zveze in njenih območnih organizacij s posebnim pravilnikom določi kot odstotek od bruto plače članov sindikatov. Svet je ta predlog sprejel in določil, da ta pravilnik sprejema konferenca Zveze.

Gre le za dograjevanje organiziranosti

Analiza razvoja in sprememb notranjega ustroja naše največje in najmočnejše sindikalne organizacije v državi kaže, da je bil statut, sprejet na njenem 1. kongresu leta 1990, statut prehoda iz dotedanje v novo, takratnim družbenim spremembam prilagojeno sindikalno zvezo in tudi poskus prehoda iz teritorialne v panožno organiziranost. Ker prav to vprašanje v statutu ni bilo za-

Po uvodu se je o vloženi amandmaji na statut začela precej polemična razprava, tudi glasovanja so pokazala, da mnenja niso dovolj enotna.

Kongresna komisija za statut podpira amandma na prvi odstavek 5. člena, katerega prvopodpisani je **Doro Hvalica**, je povedal predsednik te komisije **Ladislav Kaluža**. Bistvo dopolnila je v tem, da bi v statut vgradili tudi

na nekaterih območjih se o njih dosedaj ni bilo mogoče dogovoriti.

Dopolnilo je bilo sprejeto z večino glasov.

Doro Hvalica je bil tudi nosilec amandmaja, po katerem bi sindikati volili po enega člana konference Zveze na vsakih 10.000 članov, ki plačujejo članarino – ne na 5000, kot je zapisano v predlogu statutarne sprememb. Komisija za statut tega dopolnila ni podprla. Temu amandmaju je ugovarjal **Albert Vodovnik**, češ "da je bil dosedaj vedno preglasovan". "Kriterij 5000" je po njegovem mnenju varovalka, ki bi onemogočila nova preglasovanja. Predlog Hvalice pa po Vodovnikovem mnenju bolj ustreza območnim organizacijam kot sindikatom dejavnosti. **Hvalica** mu je odgovoril, da naj bi v Zvezi odločali le sindikati, saj le-ti edini tvorijo Zvezo, tudi EU ne odloča tako, kot predlaga Vodovnik. **Marko Simčič** je dodal, da je v Evropi moderno načelo, da so tudi zelo različni med seboj enakopravni. Amandma Hvalice je smiselni zaradi tega, da bi v Zvezi tudi manjši sindikati lahko uvel-

dikatov v predsedstvu Zveze po en dodatni glas na vsakih začetih 5000 članov, ki plačujejo članarino. Takšna rešitev naj bi sindikatom, ki za Zvezo dajejo več denarja, pri odločanju dala več besede. V imenu komisije je **Ladislav Kaluža** delegatom predlagal, naj tega dopolnila ne sprejmejo. Vse pomembnejše zadeve so po njegovem mnenju v pristojnosti konference, člani predsed-

Milan Utroša je v obrazložitvi statutarne sprememb govoril o največji in namočnejši sindikalni zvezi.

Čeprav je Ladi Kaluža v imenu statutarne komisije zavrnil več statutarne sprememb, so delegati nekajkrat glasovali po svoji presoji.

dovoljivo urejeno, je izredna konferenca Zveze, leta 1992 v Velenju, s spremembami statuta odpravila dotedanje načelo teritorialne organiziranosti in po vzoru sindikalnih zvez zahodne Evrope, kot subjekte Zveze opredelila sindikate dejavnosti. Statut, sprejet na 2. kongresu ZSSS, je sledil zastavljenim ciljem notranje preobrazbe Zveze. Določil je, da je ZSSS zveza sindikatov dejavnosti – članov Zveze – iz tega so bile izpeljane tudi druge statutarne opredelitve in naloge Zveze. Časovno obdobje osmih let je vsekakor zelo kratko za tako korenite spremembe, zato je razumljivo, da so bile prisotne tudi nerazumevanja in nasprotovanja, z nekaterimi se srečujemo še danes. Vendar se ZSSS kljub temu razvija v sodobno sindikalno organizacijo, ki je vse bolj kos aktualnim izzivom sodobne družbe, kar nam priznavajo tudi sindikalni kolegi iz razvitih evropskih držav.

Zaradi vsega tega je 3. kongres ZSSS obenem tudi prvi, na katerem ne sprejemamo povsem novega statuta, temveč le njegove spremembe in dopolnitve, kar tudi pomeni, da so največji koraki na tem področju že za nami."

tretjo zavezo, spoštovanje finančnega pravilnika, v predlogu statuta je bilo namreč za sindikate – člane Zveze – predvideno le spoštovanje programa in statuta.

Drago Ščernjavič je opozoril, da vsega ni mogoče spraviti "na isto kopito". Če bi bila takšna določba sprejeta, bi Sindikat javnih uslužbencev Slovenije (prej SDDO) moral sklicati novo skupščino. **Branko Medik** je dodal, da prihaja pri finančnih listinah vedno do zapletov, zaradi razmer

javljali interese. **Drago Ščernjavič** je dodal, da v SDDO niso nikoli sprejemali sklepov s preglasovanjem, ampak vedno iskali soglasje. Predlog Hvalice po njegovem mnenju napeljuje k temu, da bi se znotraj Zveze posebej organizirali sindikati gospodarstva, posebej pa tudi sindikati negospodarstva.

Ker je amandma podprla večina delegatov, je obveljal.

Albert Vodovnik je bil prvopodpisani k amandmaju, po katerem bi imeli **predsedniki sin-**

stva pa naj bi bili enakopravni. **Marjan Ferčec** je amandmaju ugovarjal, češ da je SKEI tako velik, da ne potrebuje glasovalnega stroja.

Delegati so ta amandma zavrnil z večino glasov.

Zaradi tega je **Albert Vodovnik** želel umakniti predlog amandmaja, po katerem se v območni organizaciji izvajajo tudi sklepi konference območne organizacije. Ker poslovnik konference možnosti umika amandmaja ne predvideva, je kongres ta amandma z večino glasov podprl.

Na predlog komisije za statut so delegati zavrnil tudi amandma, po katerem bi iz statuta črtali tretji odstavek 18. člena, ki določa, katere naloge izvaja območna organizacija za sindikate – člane Zveze. Ta amandma je vložil **Albert Vodovnik**.

Delegati so zavrnil amandma – predlagateljica je bila **Vekoslava Krašovec** – po katerem bi iz statuta črtali določbo o nudenju strokovne pomoči svetom delavcev v območnih organizacijah. Predlagateljica je menila, da te obveznosti območne organizacije ne morejo servisirati, da tudi denarja zanjo nimajo. Za ta amandma je **Milan Utroša** dejal,

Doro Hvalica je uspel uveljaviti oba "svoja" amandmaja.

Albert Vodovnik je uspel z amandmajem, ki ga je hotel umakniti.

da bi bil nevaren, saj bi z njim ogrozil dosednji razvoj na področju soupravljanja. Ogrozil bi tudi zakon, ki so ga Svobodni sindikati že dvakrat ubranili. S tem bi po Utroševih besedah ustregli delodajalcem, ki temu zakonu najbolj nasprotujejo.

Prvopodpisani **Jani Kovač** je predlagal amandma, po katerem bi v 20. členu statuta **črtali določbo, da se število članov konferen-**

Po tem dopolnilu ne morejo biti člani organov Zveze tisti, ki imajo individualne pogodbe o zaposlitvi in odločajo o pravicah in dolžnostih delavcev, ta omejitev pa ne velja za profesionalne delavce v ZSSS.

Amandma **Vekoslave Krašovec** o tem, da bi v 35. člen statuta zapisali, da se poleg Zveze tudi območne organizacije financirajo z deležem članarine sindikatov

Jani Kovač z amandmaji ni imel veliko uspeha.

Vekoslava Krašovec pri večini predlaganih amandmajev ni prepričala delegatov.

in drugimi lastnimi prihodki, pa so delegati potrdili.

Delegati so zavrnili amandma **Janija Kovača**, po katerem bi se delež članarine za financiranje Zveze in delež članarine za financiranje območnih organizacij določil s posebnim pravilnikom, o katerem odloča konferenca Zveze. V razpravi pa so prišla na dan različna

mnenja, ki izvirajo zlasti iz različne članarine posameznih sindikatov. Delegati so z zavrnitvijo amandmaja potrdili enotno merilo za financiranje Zveze – odstotek od bruto plače članov sindikatov.

Amandma **Krašovčeve**, po katerem bi iz statuta izpadla formulacija, da mora biti status pravne osebe Zveze in območnih organizacij urejen skladno s posebnim zakonom, pa so delegati zavrnili.

Vekoslava Krašovec je predlagala tudi amandma na 48. člen statuta: "Območne organizacije Zveze, ki so bile do sprejema sprememb in dopolnitev tega statuta pravne osebe in se preoblikujejo v novo pravno osebo ali se vanjo združijo, prenesejo v novo pravno osebo tudi premoženje, s katerim razpolagajo 4. 12. 1998." Ker so v razpravi o tem predlogu prišla do izraza dokaj odklonilna mnenja, je predlagateljica zagato skušala rešiti s predlogom, da bi v že vložen amandma vstavili besede, da bi to veljalo le za združevanja v okviru ZSSS. **Milan Utroša** je delegatom pojasnil, da po poslovniku, kot so ga spremenili na začetku dela kongresa, takšen postopek ni dopusten. Če naj bi o amandmaju Krašovčeve glasovali, bi morali prej spremeniti poslovnik. **Jože Türkl** je menil, da tega ne bi kazalo narediti, saj tudi Vodovniku niso omogočili, da bi umaknil svoj amandma. Delegati so ta amandma z večino glasov zavrnili.

Amandma **Krašovčeve**, da se do sprejetja novega finančnega pravilnika uporabljajo določbe listin ZSSS in sindikatov dejavnosti, veljavnih 4. decembra 1998, so delegati potrdili z večino glasov.

Delegati so na koncu soglasno potrdili spremembe in dopolnitve statuta.

*S kongresa sta poročala
Tomaž Kšela in Franček Kavčič,
fotografije Sašo Bernardi*

Delegati so le za nekaj amandmajev glasovali tako enotno.

ence območne organizacije določi ob upoštevanju števila članov sindikatov, ki plačujejo članarino. Tega amandmaja komisija ni podprla, tudi delegati so ga zavrnili z večino glasov.

Vekoslava Krašovec je predlagala amandma, po katerem bi k izvolitvi sekretarjev območnih organizacij predsedstvo Zveze dajalo mnenje in ne soglasja. Delegati so amandma zavrnili, z njim ni soglašala tudi komisija za statut. Po mnenju **Iztoka Bratoža** bi bilo sprejetja tega dopolnila korak nazaj.

Amandma k 31. členu predloga statuta, prvopodpisani predlagatelj je bil **Vinko Banovšek**, so delegati sprejeli z večino glasov.

Službe so poskrbele, da so delegati in gostje prejeli gradiva v posebnem nahrbtniku, mogoče bi nekateri morali dobiti malo večje.

IZ SODNE PRAKSE

Piše: dr. Aleksej Cvetko

Trajno presežni delavci – program razreševanja

Smisel programa razreševanja trajno presežnih delavcev ni v njegovi obliki, ampak v vsebini, zato ga lahko ob upoštevanju zahtev 35. člena ZDR organizacija obravnava in sprejme tudi v manj formalni obliki.

(Sodba Vrhovnega sodišča republike Slovenije, opr. št. VIII Ips 112/98 z dne 1. 9. 1998)

Sodišče prve stopnje je zavrnilo tožnikov zahtevek za razveljavitve sklepa tožene stranke z dne 15. 1. 1992 o prenehanju delovnega razmerja tožnika kot trajno presežnega delavca.

Sodišče druge stopnje je zavrnilo pritožbo tožnika kot neutemeljeno in potrdilo sodbo prvo-stopenjskega sodišča.

Zoper pravno močno odločbo sodišča druge stopnje je tožnik vložil pravočasno revizijo, v kateri je med drugim uveljavljal revizijski razlog zmotne uporabe materialnega prava. Materialni zakon naj bi bil zmotno uporabljen zato, ker je sodišče samovoljno interpretiralo določbe 35. člena ZDR. Ni namreč vseeno, ali je bil program razreševanja sprejet kot enotni splošni akt ali pa je bil sprejet v različnih sklepih.

Revizijsko sodišče je revizijo zavrnilo kot neutemeljeno in svoje stališče obrazložilo:

“Revizija nima prav v tistem delu, ko napada uporabo materialnega prava, na kar sicer revizijsko sodišče pazi že po uradni dolžnosti (386. člen ZPP). Drugostopenjsko sodišče je namreč ugotovilo, da je bil v tožnikovem primeru pravilno ugotovljen obstoj trajnega prenehanja potreb po delu delavca, kot to določata 33. in 34. člen zakona o delovnih razmerjih (ZDR – Uradni list RS, št. 14/90, 5/91 in 71/93). Tožnikovo delo je postalo nepotrebno za dalj kot šest mesecev, možnosti za ohranitev delovnega razmerja pa ni bilo. Tožena stranka je sicer iskala možnost ustrezne druge zaposlitve tožnika (36. a člen ZDR), vendar je ta po ugotovitvah sodišča vztrajal pri zahtevi, da se mu zagotovi delo profesorja, za kar pa ni imel ustrezne strokovne izobrazbe. Zato ni bilo druge možnosti, kot da se pri njem ugotovi, da je postal trajno presežen.

Revizijsko sodišče soglaša s pravnim stališčem drugostopenjskega sodišča, da smisel programa razreševanja trajno presežnih delavcev ni v obliki programa, ampak v vsebini. Če so na sejah

organa, rezultati katerih so razvidni iz zapisnikov, obravnavali vse elemente programa in so tudi bili obravnavani vsi možni ukrepi za omilitev možnih posledic, če so na sejah bili prisotni vsi, ki morajo pri sestavi programa sodelovati, sprejeti sklepi oziroma dogovori pa so bili zapisani, to lahko vsebinsko tudi nadomesti poseben program razreševanja, predvsem pa zagotavlja potrebno pravno varnost prizadetim delavcem. Če je le en delavec presežek, pa posebnega programa tako ali tako ni potrebno sprejemati, saj program na drugačno rešitev ne bi mogel vplivati (sodba VSRS opr. št. VIII Ips 82/95 z dne 12. 3. 1996). Bistveno je, da je bilo ugotovljeno, da je trajno prenehala potreba po delu delavca in da mu ni mogoče zagotoviti druge ustrezne zaposlitve. Zato tudi revizijsko sodišče ugotavlja, da določbe 35. člena ZDR s postopanjem tožene stranke v spornem primeru niso bile kršene.”

Sindikalna lista

December 1998

Gospodarske dejavnosti
(temelj je SKP za gospodarstvo)Javni sektor*
(nekdanje negospodarstvo)

Prvi del

1. Dnevnice

– cela dnevica (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	3.500,00
– polovična dnevica (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	1.750,00
– znižana dnevica (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.218,00

2. Kilometrini (od 27. 3. 1998 dalje)

35,94 35,94

3. Ločeno življenje

63.043,00 51.098,00

4. Prenočišče – Povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec

5. Regres za prehrano (od 1. 7. 1998)

– po SKPGD (na delovni dan) 548,00 548,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade

– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	50.532,00	42.958,00
– za 20 let	75.798,00	64.437,00
– za 30 let	101.064,00	85.916,00

2. Odpravnina pri upokojitvi

315.216,00 472.824,00
oziroma dve plači delavca, oziroma tri plače delavca,
če je to zanj ugodneje če je to zanj ugodneje

3. Solidarnostne pomoči

– po SKPD – ob smrti delavca	94.565,00	85.496,00
– ob smrti v ožji družini	47.282,00	–

4. Minimalna plača

(od 1. 8. 1998) 64.666,00 64.666,00

5. Zajemena plača

37.045,00 37.045,00

6. Regres za letni dopust

– najmanj 102.000,00 84.800,00

– delavci s plačo pod 110.000,00 SIT na mesec – 102.000,00

1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97 v višini 51.098,00 SIT).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon. Za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

Strokovna služba ZSSS

PРАВNA MNENJA IN NAŠVETI

Piše: Igor Pišek, dipl. iur.

Tožiti ni mogoče družbenika, ampak družbo z omejeno odgovornostjo

V družbi z omejeno odgovornostjo sta zaposlena dva delavca. Edini družbenik (v nadaljnjem besedilu: prejšnji družbenik) je cel poslovni delež odsvajal novemu družbeniku. Novi družbenik je prevzel kontrolo nad d. o. o. in nadaljeval dejavnost. Delavca sta ostala

še naprej zaposlena v tej d. o. o. Novi družbenik je delavcema povedal, da nista bila prijavljena na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje niti na Zavodu za zdravstveno zavarovanje. Prejšnji družbenik delavcema tudi ni izplačal zadnje mesečne plače. Ali lahko delavca uspešno tožita prejšnjega družbenika?

Sprememba družbenika v d. o. o. ne vpliva na sklenjena delovna razmerja. Delavca sta ne glede na spremembo družbenika še vedno zaposlena v eni in isti d. o. o. oz. pri enem in istem delodajalcu. Nedvomno lahko uspešno tožita d. o. o., vendar pa očitno te-

ga ne želita, ker bi prišla v konflikt z novim družbenikom, ki je do njiju korekten.

Ena izmed bistvenih značilnosti d. o. o. kot gospodarske družbe je, da za dolgove družbe družbeniki ne odgovarjajo. Samo izjemoma lahko družbeniki od-

govarjajo za dolgove družbe, in sicer v primeru spregleda pravne osebnosti. Takšne primere določa Zakon o gospodarskih družbah v 6. členu, in sicer: – če so (družbeniki, op. av.) družbo kot pravno osebo zlorabili za to, da bi dosegli cilj, ki je zanje kot posameznike prepovedan, ali če so pravno osebo zlorabili za oškodovanje svojih upnikov, ali če so v nasprotju z zakonom ravnali s premoženjem pravne osebe kot s svojim lastnim premoženjem, ali če so v svojo korist ali v korist kake druge osebe zmanjšali premoženje družbe in so vedeli ali bi morali vedeti, da ta ne bo sposobna poravnati svojih obveznosti tretjim osebam. Ob predpostavki, da je d. o. o. sposobna poravnati svoje obveznosti, menimo, da v konkretnem primeru spregled pravne osebnosti ne pride v poštev. Delavcema ostaja torej le možnost tožiti d. o. o., ne pa tudi prejšnjega družbenika.

Sodelovanje, povezovanje, združevanje

Tisto, kar je bilo v preteklih dveh letih mogoče le slutiti in še to samo od časa do časa, se v zadnjih nekaj mesecih kaže že kot programska naravnost, torej kot resnična možnost.

V mislih imam sodelovanje, povezovanje in združevanje sindikatov.

Realna nemoč slovenskih sindikatov, ki jo vsak po svoje z navidezni uspehi prikriva bolj ali manj uspešno, je vendarle vse očitnejša. Postopoma in nezadržno nam drsi iz rok osnova naše doktrine, da vse socialne – morda celo temeljne človeške – pravice izhajajo iz dela. Uhaja nam celo izvedbena strategija te doktrine, to je, da raven socialnih pravic ne more padati, ampak lahko samo raste.

Kakorkoli že, opravljanje imamo z neizprosno logiko in močjo kapitala, ki se je že artikuliral. Opravljanje imamo z neznosnim odnosom in ravnanjem liberalistične oblasti, ki imajo sindikate le za dekoracijo demokraciji.

Vse to, seveda, pogojuje razvoj sindikalnega gibanja. Sindikati so na začetku desetletja naravno sledili pluralnosti, ki je dajala navidezne rezultate vse, dokler je trajala naivna vera v idilično, odrešeniško podobo demokratične družbe.

Koncem devetdesetih, ko se te

»jaslice« razblinjajo s krutostjo realnih razmer, se sindikati znova naravno odzivajo. Začenjajo verjeti v moč, silo, številčnost, vpliv. To pa lahko dosegajo samo povezani in združeni.

Ta trenutek niti ni pomembno ali združeni le programsko, projektno in občasno ali tudi trajneje.

Lahko se sicer pohvalimo, da smo v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije prvi dali javno pobudo za takšno povezovanje, toda priznati moramo, da so se istočasno takšne pobude rojevale na različne načine v vseh sindikatih.

Samo v zadnjem mesecu je potreba po tesnejšem in trajnejšem povezovanju dobila svoje mesto tudi v programskih dokumentih najmanj petih sindikatov in sindikalnih central.

Sindikat SKEI je dal pobudo za združevanje industrijskih sindikatov. Sindikat Glosa se navezuje na sindikalno organizirane tudi v drugih sorodnih dejavnostih. Sindikat SVIZ je sprejel pobudo za tesnejše povezovanje sindikatov javnega sektorja. Sindikat SDDO širi delo na vse v zakonskih zasnovah opredeljene javne uslužbenke, kongres ZSSS je sprejel programsko zaveto o povezovanju sindikatov in sindikalnih central in poseben sklep o združevanju, ki ga je predlagal SKEI.

Če temu dodamo celo vrsto gla-

sov in informacij iz drugih sindikalnih okolij, kjer tudi ne skrivajo želja po tesnejšem sodelovanju in morda tudi po združevanju, je slika dovolj zgovorna.

Treba je torej le začeto nadaljevati. Morda zadošča že, če procesa ne bi ovirali. Uspešni pa bomo,

če bomo na tej poti tolerantni in tvorni. Nestrpnost, ki edina lahko ogrozi ta proces, pa je, če vprašate mene, bolj lastnost liderjev kot članov. Torej je njihova odgovornost tudi tokrat večja, saj bodo večje, upam, tudi zasluge.

Doro Hvalica

Delavci Peka za ohranitev delovnih mest

Upniki so ta teden potrdili finančno reorganizacijo Peka, h kateri so precej prispevali tudi zaposleni v tem podjetju. Po konvenciji terjatev bodo lastniški deleži Peka bistveno spremenjeni – država bo postala večinski, kar 56-odstotni lastnik. Večji lastniki bodo tudi Gorenjske in SKB banka, ter Slovenska razvojna družba. Delavci pa so s finančno reorganizacijo postali le še šestodstotni lastniki. Program sanacije so torej omogočili zlasti zaposleni, saj jim je Peko po neuradnih izračunih na račun premalo izplačanih plač dolgoval več kot 5 milijard tolarjev. Za leti 1991 in 1992 so delavci terjatve sicer spremenili v delnice, vendar le-teh sploh niso dobili.

Sindikat Peka je po besedah predsednika **Toneta Rozmana** po

več posvetovanjih ugotovil, da so njegov osrednji interes delovna mesta. Zaradi tega, ker je program finačne reorganizacije delovna mesta zagotovil, so se odločili, da Peka ne bodo tožili. Kar 90 odstotkov zaposlenih je po izjavi Toneta Rozmana odstopilo od tega, da bi s tožbo uveljavljali terjatve do podjetja. Tako se se odločili kljub temu, da so s potrditvijo programa prisilne poravnave in z novo lastniško strukturo izgubili skoraj vse, kar jim je šlo na podlagi prejšnje lastninske strukture, imeli so kar 46-odstotni lastniški delež.

Uspela finančna reorganizacija Peka naj bi po napovedih z ministrstva bila uvod v podobne programe drugih podjetij čevljarke industrije, tudi v njihovo formalno povezavo.

F. K.

Vlada naj prepreči sovražni prevzem!

Sindikat delavcev Emona Merkur d. d. z zaskrbljenostjo spremlja dogajanja v zvezi z Mercatorjevo namero, da prevzame družbo Emona Merkur. Zaskrbljeni smo zato, ker vemo, da bi imela, proti volji volji zaposlenih izvedena združitev negativne posledice za delavce prevzetega podjetja. Emona Merkur uspešno posluje, veliko vlaga v svoj razvoj in je ob tem nizko zadolžena, skozi desetletja je poslovanje stalno razvijala in širila ter je s prodajo pretežno prehranbenih izdelkov na drugem mestu v Sloveniji.

Zavedamo se razdrobljenosti slovenske trgovine in bližajoče se tuje konkurence ter čutimo potre-

bo po združevanju, vendar ne takšnem, kot načrtuje Poslovni sistem Mercator. Smiselno združevanje vidimo v poslovnem povezovanju in kapitalnem združevanju sedanjih majhnih in srednjih trgovskih podjetij ter koncentracijo slovenske trgovine z živilskimi proizvodi na dva do tri slovenske globaliste. Z načrtovanim združevanjem treh trgovskih družb: Emona Merkur Ljubljana, Emona Obale Koper in Živil Kranj sledimo temu cilju. Tej skupni družbi naj bi se kasneje pridruževala še druga manjša podjetja s področja živilske trgovine, s tem pa bi se formirala pomembna trgovska združba, ki bo uspešno konkurirala ne le prihajajočim tujim trgovskim družbam, ampak tudi največjemu domačemu trgovskemu sistemu Mercator.

Uresničitev vseh teh ciljev vidimo v združitvi treh omenjenih trgovskih družb. Načrtovana združitev temelji na prostovoljni odločitvi vseh treh partnerjev in menimo, da je le tako zajam-

čena uresničitev vseh naštetih ciljev.

Mercatorjeve težnje po prevzemu naše družbe smatramo za sovražni prevzem, katerega namen je razbiti napovedano združitev. Prevzemnik želi s tem pridobiti monopolni položaj na trgu, v tem pa ne vidimo prihodnosti za socialno varnost naših zaposlenih, niti v zaščiti potrošnika.

V Emoni Merkur nas je danes zaposlenih 1.187 delavcev. Vsem želimo ohraniti delovna mesta, z združitvijo treh družb pa želimo tudi ustvariti materialne možnosti za obstoj in še hitrejši razvoj skupnega podjetja, v katerem bo zaposlenim zagotovljen primeren razvoj in socialna varnost, lastnikom pa kapitalski donosi.

Mercatorjevi načrti so drugačni. V njih ne vidimo socialne varnosti za naše zaposlene in smo hkrati mnenja, da Vlada Republike Slovenije ne bi smela dovoliti, da se več kot stotisoč brezposelnim pridružio še novi, potrošniki pa ostanejo brez vpliva nad ravnanjem največjega trgovca.

Vladi Republike Slovenije zato predlagamo, naj temeljito, vsestransko in odgovorno prouči posledice Mercatorjevih namer ter s svojo odločitvijo prepreči nameravani sovražni prevzem. S tem bo omogočila načrtovano združitev treh ekonomsko močnih trgovskih družb v skupno podjetje. Združeno podjetje bo druga največja slovenska trgovska družba in bo dosegala, glede na obseg poslovanja in zaposlenost, okrog 60 % poslovanja največjega konkurenta – Mercatorja. Njena največja prednost bo raznovrstnost poslovnih usmeritev in zelo dobra regionalna pokritost. Nova družba bo imela z vidika financiranja, izrabe virov sredstev, višine stroškov in učinkovitosti poslovanja pomembne prednosti pred Poslovnim sistemom Mercator. Prav v tem pa vidimo tudi jamstvo za socialno varnost zaposlenih, ki smo jo dolžni zagotavljati in razvijati v dobro vseh naših delavcev in njihovih družin.

Pričakujemo, da bo Vlada RS z razumevanjem sprejela in obrav-

Humoreska

"Fantje, ali ste že slišali, da sindikat organizira solidarnostno akcijo? Do jutri mora blagajničarki Brigiti vsak prinesiti 500 tolarjev za našega bivšega sodelavca Petra, ki je bil pred meseci odpuščen kot trajno presežni delavec," je pred dnevi pri malici v naši tovarni dejal skladišnik Rudi.

"Ali se Peter ni prijavil na zavodu za zaposlovanje kot brezposelna oseba?" je začudeno vprašal rezkar Vili.

"Seveda se je prijavil!"

"Zakaj pa potem zbiramo solidarnostno pomoč zanje, saj mu pomaga zavod za zaposlovanje, pri katerem je bil zavarovan za primer brezposelnosti, ali ne?"

"Zavod za zaposlovanje mu že pomaga, vendar pa ne na zastarelo, temveč na sodoben evropski način," je učeno pojasnil Rudi.

"Kakšen pa je ta način pomoči?"

"Naš Peter ima sedaj, ko je bil pri nas sprejet najsodobnejši zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, iz naslova brezposelnosti manj pasivnih in več aktivnih pravic. Tako je to v številnih najbolj razvitih državah Evrope - tudi na Irskem!" je dejal Rudi.

"Nič ne razumem!" je bil nejevoljen Vili.

"Poglejte, Peter ima kot brezposelna oseba po novem zakonu na zavodu za zaposlovanje več aktivnih pravic. Zato ga je zavod že vključil v celo vrsto ukrepov aktivne politike zaposlovanja, s katerimi mu bo povečal konkurenčno sposobnost na trgu dela in mu s tem omogočil hitrejšo ponovno vključitev v svet dela. Po drugi strani pa ima manj pasivnih pravic!"

"Naj me hudič pocitra, če kaj razumem!" je vzkliknil Vili.

"Rudi, če nam takoj ne boš po domače povedal, za kaj pri tej stvari gre, boš dobil 'en aktiven ukrep' okoli ušes!"

"To je tako! Ker ima Peter več aktivnih pravic, ga je zavod za zaposlovanje poslal na preusposabljanje. V letu dni ga bodo tako iz strugarja preusposobili za železokrivca, ki jih v gradbenih podjetjih primanjkuje. Po drugi strani pa ima Peter manj pasivnih pravic, zato je

na zavodu za zaposlovanje že izgubil pravico do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti," je pojasnil Rudi.

"To pa je pametno! Peter kot strugar v naši regiji ne bi več mogel dobiti zaposlitve, kot železokrivce pa jo bo zagotovo uspel najti!" je dejal Vili.

"Za Petra je to že pametno, samo njegova žena, ki je gospodinja, in otroci si s pomočjo, ki jo zavod za zaposlovanje nudi Petru, ne morejo nič pomagati! Peter mora preživljati ženo in otroke tudi v času, ko ga preusposablja!"

"Tudi to je res," je zamišljeno dejal Vili. "Zakaj pa zavoda ne zaprosi, naj mu povečajo pomoč?"

"Saj je to storil," je dejal Rudi. "Sedaj pa so ga poslali v popoldanskem času še v tečaj angleščine in računalništva."

"Tudi to je pametno!" je vzkliknil Vili. "Čez nekaj let bo tudi delo na gradbiščih vodeno računalniško, večina računalniških programov pa je v angleščini! Če bo Peter, ki bo takrat že železokrivce,

znal delati z računalnikom in če bo poleg tega znal še angleško, mu je dobra služba v gradbeništvu zagotovljena!"

"To je res," je dejal Rudi. "Peter za svojo bodočnost nujno potrebuje dober poklic in znanje, vendar pa ta trenutek krvavo potrebuje tudi denar, da bo skupaj s svojo družino lahko dočkal to bodočnost. Ker družina nima dovolj sredstev za normalno preživljanje, so njegovi otroci že začeli popuščati v šoli. Slabo bi bilo, če bi Petra usposobili za železokrivca, njegovi otroci pa bi zaradi socialne stiske ostali brez poklica in zaposlitvenih možnosti, ali ne?"

"To pa je še najbolj res! Petru bi morala država pomagati, da skupaj s svojo družino prebrodi krizo brezposelnosti. Zakaj pa tega novi zakon ne upošteva?"

"Pri naših oblastnikih je pač tako: tudi tisto, kar dobrega gradijo z rokami, sproti podirajo z ritjo!" je pribil Rudi. "Zato bi jih morali od našega sindikata pošteno dobiti po riti!"

Iz dnevnika delavca Jožeta

Kar naši oblastniki gradijo z rokami, sproti podirajo z ritjo

navala naše pismo ter s svojo odločitvijo preprečila družbi Mercator napovedani prevzem družbe Emona Merkur d.d. Ljubljana.

Ivanka Krobot, predsednica konference sindikata Emona Merkur

Sklic skupščine Slovenskih železarn je sporen

Vodstvo Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije je skupaj s predstavniki koordinacije SKEI v Slovenskih železarnah sklenilo, da v interesu članstva začne aktivnosti za revizijo sanacijskih postopkov in umetnih stečajev posameznih družb v okviru SŽ. Začeli bodo tudi postopek ugotavljanja odprodaje objektov družbenega standarda Slovenskih železarn, kot je Hotel Korotan v Portorožu.

Člani koordinacije so menili, da je sklic skupščine SŽ za 11. 12. 1998 sporen, ker še niso usklajeni oziroma ugotovljeni deleži, predvsem pa delež delavcev in bivših zaposlen-

ih. Predstavniki SKEI protestiramo proti dodatnemu deležu PID-ov v slovenskih železarnah, ki bi dodatno izčrpavali železarno.

Člani vodstva SKEI in koordinacije SKEI v Slovenskih železarnah so bili presenečeni in sočasno hvaležni gospodu Baniču, direktorju ELES-a, za izjavo o nizkih plačah v železarstvu. Kljub temu bodo začeli postopek ugotavljanja odgovornosti direktorja ELES-a, bivšega državnega sekretarja za industrijo, katerega projekti so bili naravnani tako, da se ta industrija onemogoči. Železarji in vodstvo SKEI ne morejo dovoliti anomalij in manipulacij z lastnino skozi visoko ceno električne energije, kajti železarne že leta in leta preplačujejo energijo, ob tem ko so financirale izgradnjo kompletne infrastrukture.

Če že kdo, potem bi Slovenske železarne morale biti solastnik ELES-a in ne ELES možni večinski lastnik SŽ.

Vodstvo koordinacije SKEI v Slovenskih železarnah tudi sprašuje upravo in direktorja Matica Tasiča,

zakaj morajo železarji delati ob praznikih in dela prostih dnevih, ko ELES lahko porabi in drago zaračuna energijo, ki bi sicer šla v prazno.

Albert Vodovnik, predsednik SKEI Slovenije

Dogajanja ob sindikalnem kongresu

Kongres ZSSS je šel očitno nekatere zelo v nos, saj sicer ne bi nekateri zagrežili že pred kongresom, in takoj po njem vestno potrgali vseh promocijskih plakatov, kjer se je le dalo. O tistih članih najpoštenjše sindikata in najpoštenjše stranke ter njenega ljubljene vodje, ki po dolgih letih še niso prišli na dan s prijavnici in popolnim spiskom, nima smisla izgubljati besed. Prav tako ni nič novega, da se to dosledno dogaja v moji ljubljani firmi z nesrečnim imenom Metalka Trgovina. Zaradi te tradicije mi je končno prekipelo, tako da sem proti neznanemu storilcu podal

prijava PP Bežigrad in inšpekciji za delo.

Če storilca, ki je strgal plakate s stebrov pred blagovnico na Dalmatinovi, ni moč najti, je krivec za odstranjene plakate v PC 07 očitno znan in naj bo prepričan, da bomo poleg denarne odškodnine zahtevali tudi disciplinski postopek, da si bodo on in tisti, v katerih imenu to počne, za vedno zapomnili, da s sindikatom ni dobro češnje zobati.

Hkrati moram pohvaliti še izredno ažurnost vodje splošnega sektorja Vinka Križmana za izredno vestnost pri obveščanju delavcev. Križman je poleg drugega tudi urednik Plavih informacij ter tudi predsednik začasnega nadzornega sveta. Kljub temu, da opravlja to zadnjo funkcijo od 22. oktobra, še ni utegnil obvestiti delavcev o izvolitvi dr. Nevenke Hrovatin za članico začasnega nadzornega sveta kot predstavnice zaposlenih. Že ve zakaj!

Očitno se bo veselica še nadaljevala.

Tugomer Kušlan

Klubi za iskanje zaposlitve

Klubi za iskanje zaposlitve pri Zavodu RS za zaposlitev praznujejo tretjo obletnico. V vsej Sloveniji jih je sedemnajst. Območna enota Ljubljana je na tiskovni konferenci predstavila KADIS in LEILO, dva od svojih petih klubov. O tem, kaj se dogaja v teh klubih, so spregovorili vodje klubov in nekateri v klube vključeni iskalci zaposlitve. Kar 68 odstotkov vseh, ki so aktivno iskali zaposlitev v klubu za iskanje zaposlitve, je to tudi našlo. Posamezni klubi se lahko pohvalijo celo z 80-odstotno uspešnostjo.

Klubi za iskanje zaposlitve na območju ljubljanske regije:

- KADIS d.o.o., Koprška 72, Ljubljana,
- LEILA d.o.o., Ribji trg 3, Ljubljana,
- Agencija za kadre d.o.o., Kotnikova 28, Ljubljana,
- NAJK d.o.o., Reška cesta 15, Kočevje,
- Regionalni center za razvoj d.o.o., Cesta zmage 35b, Zagorje ob Savi.

Včasih je veljalo, da tisti, ki res hoče delati, službo tudi najde. Mladi izobraženi in brezposelni mož na tiskovni konferenci, ki v takšnem ljubljanskem klubu LEILA prizadevno pridobiva spretnost, "kako prepričati delodajalca, da sem ravno jaz pravi delavec zanj", tega ne verjame več. Iskanju službe teden za tednom vsak dan posveti najmanj štiri ure. Udeleženci kluba za iskanje zaposlitve nemalokrat napišejo tudi po 300 prošenj za zaposlitev. In kljub temu vsak tretji član kluba za zaposlitev ne najde.

V klub za iskanje zaposlitve iskalca zaposlitve napoti strokovni delavec zavoda za zaposlovanje z zaposlitvenim načrtom. Kandidat za klub je iskalec, ki ima zaposlitveni cilj (ve, v kakšnem poklicu se želi zaposliti) in zanj izpolnjuje vse pogoje. Tisti, ki za izbrani poklic ne izpolnjujejo pogojev, morajo najprej na usposabljanje. Če se največ dvanajsttedensko iskanje zaposlitve v klubu izkaže za brezuspešno, je čas, da si iskalec zaposlitve določi nov zaposlitveni cilj in začne znova.

Čakalna doba za vstop v klub, ki je bila sprva šest mesecev, je vse krajša. Izkušnje namreč kažejo, da že po šestih brezuspešnih mesecih iskanja zaposlitve začne kopneti optimizem in se razraščati pesimizem. Notranja moč, ki jo vsakdo med nami potrebuje, da se spopade s problemi, začne izginjati po dolgi vrsti neuspešnih prošenj in predstavitev za zaposlitev.

In kakšnih večšin se iskalci zaposlitve uče v klubih za iskanje zaposlitve? Vodje klubov, ki jih je po enotnem programu izobrazil Zavod RS za zaposlovanje, trde, da so pri iskanju zaposlitve bistvene štiri stvari. Najprej mora iskalec zaposlitve prepoznati, kaj vse lahko ponudi morebitnemu delodajalcu. Izdelati si mora seznam vseh svojih uspešno zaključenih šolanj, znanj (tuji jeziki ...), spretnosti, se spomniti vseh tečajev in seminarjev, delovnih pripomočkov, ki jih obvlada, na kakšnih projektih je delal in kakšne dosežke je pri tem imel.

PRIMER: Na vprašanje delodajalca: "Kakšne izkušnje imate?" bo neizkušeni iskalec zaposlitve odgovoril: "Tri leta sem delal v računovodstvu v Leku." Izkušeni iskalec pa

odgovori: "Tri leta sem delal v Leku, v računovodskem oddelku. Bil sem odgovoren za kontrolo bančnega računa, sledil sem dnevno likvidnost podjetja, usmerjal računovodske dokumente po izvornih stroških in skrbel za sledenje terjatev ter poravnave obveznosti. Svoje sposobnosti pisnega izražanja sem v veliki meri uporabil pri pripravi posebnih poročil in pri komuniciranju s strankami."

V klubu se iskalci zaposlitve uče razpoznati tudi svoje lastnosti oziroma talente, ki so za delodajalce, ki iščejo ravno pravega delavca, pomembne: pisno komuniciranje, organiziranje, vodenje sodelavcev, upravljanje z denarjem, pogajanje, javno govorjenje, upravljanje strojev, ročne spretnosti, razvrščanje podatkov, strpnost, prijaznost, svetovanje, spretnost poslušanja, ...

Druga bistvena stvar za uspešno iskanje zaposlitve je **dobro določen zaposlitveni cilj** – želeni poklic oziroma delo. Tu je treba znati upoštevati delovne izkušnje, osebnostne lastnosti, strokovna znanja, zdravstvene omejitve, hobije, osebne perspektive in okvirne pogoje.

Delodajalci iskalcem zaposlitve na predstavitvenem pogovoru pogosto postavijo naslednja vprašanja, na katera je dobro vnaprej pripraviti odgovore:

- Pripoveduj mi o sebi ...
- Ali ste že kdaj opravljali to vrsto dela?
- Kje ste bili nazadnje zaposleni in kaj ste delali?
- Zakaj ste zapustili zadnjo službo?
- Zakaj želite delati tu?
- Kakšno plačo pričakujete?
- Zakaj naj bi zaposlili prav vas in ne koga drugega?
- Koliko ste bili odsotni v vaši zadnji službi?
- Kako je z vašim zdravjem?
- Kdaj bi lahko začeli delati?
- Katera je vaša največja vrlina?
- Katere so vaše slabosti?
- Koliko ste stari?
- Imate še vi kakšno vprašanje?

V klubu se uče tudi o tem, kaj na predstavitvenem pogovoru lahko vpraša kandidat! In o zahvalnem pismu, o prvem dnevu v službi in o tem, kako obdržati zaposlitev ...

Za uspešno iskanje zaposlitve je pomembna tudi **veščina iskanja zaposlitve**. V klubih iskalci zaposlitve pridobivajo večšine telefonske, pisne in osebne predstavitve delodajalca. Izkušnje kažejo, da je za delodajalca odločilen prvi vtis. Na vprašanja delodajalca je treba imeti pripravljene pametne in prepričljive odgovore. Na primer odgovor na vprašanje:

"Zakaj iščete zaposlitev prav pri nas?" Povedati morate znati odgovor, ki bo delodajalcu všeč. Ni dobro pri tem godrnjati nad prejšnjo službo in ljudmi v njej. Treba je vedeti, koga se pokliče po telefonu in kaj se reče po telefonu, kaj pa v osebnem pogovoru. Dobro je vedeti ime in priimek prave osebe in ne iskati na slepo. Naučiti se je treba, kako se napiše učinkovita pisna prošnja za zaposlitev. V klubih ocenjujejo tudi, koliko zaležijo priporočila nekdanjih delodajalcev.

Moški mora na zaposlitveni pogovor obleči: obleko ali športni suknjič, ki se ujema s hlačami, kravato, nogavicami, čevlji in srajco. Nobenih izrazitih slogov in barv! Umijte si lase, pojdite k frizerju. Bodite sveže obriti. Pred pogovorom se pozanimajte, kako se pri delodajalcu ljudje oblačijo!

Ženske: urejena, ne pretirana pričeska. Preprosta obleka umirjene barve. Oblecite se konservativno, najbolje je krilo ali kostim. Izogibajte se pretiranemu nakitu! Nič parfuma, malo ličila in ne predolgi in kričečih nohtov!

Zaposlitveni pogovor je pravi izziv. Nikoli ne omenjajte osebnih težav. Nič kajenja in alkohola ali žvečilnega gumija. Ne usedite se, dokler vas ne povabijo. Važna je higiena in osebna urejenost. Poslušajte sogovornika. Glejte ga v oči. Rokujte se. Nasmehnite se! Bodite pozorni na govorico lastnega telesa (nikar ne prekrizajte rok in ne postavljajte se za kose večjega pohištva, ki vas preveč zakrijejo pogledu). Bodite mirni in uravnovešeni.

In zadnja bistvena stvar, od katere je v marsičem odvisno, ali boste zaposlitev uspeli najti, je, **koliko časa boste posvetili iskanju**. Vsak dan je iskanju zaposlitve (tudi na slepo tam, kjer sploh niso razpisali prostega delovnega mesta) treba nameniti najmanj štiri ure. O vseh dejavnostih iskanja si je treba pisati zabeležke in preverjati, ali popuščamo in ali smo storili dovolj. Ne pozabimo: povprečna brezposelnost v ljubljanski regiji zavoda za zaposlovanje traja eno leto enajst mesecev in sedemnajst dni.

Klubsko delo traja vsak dan štiri ure. Že tretji dan so na vrsti raziskave možnih načinov iskanja službe. Pri tem se prediskutira vse od uradnih virov informacij do neformalnih mrež informacij, priprave na navezovanje stikov s sorodniki, znanci, prijatelji. Zelo važno je čim širšemu krogu ljudi dati vedeti, da iščemo službo. Tudi delodajalci namreč na neformalni način iščejo primerne delavce in o njih poizvedujejo pri ljudeh iz svojega okolja. Službo vam lahko priskrbi tudi oseba, ki sploh ni na vodilnem delovnem mestu.

Če se postavimo v kožo delodajalca, nam kmalu postane jasno, da naloga izbrati pravega delavca res ni enostavna. Na posamezno razpisano delovno mesto se danes prijavi tudi po 250 kandidatov. Izbrati tistega, ki najbolje ustreza potrebam delodajalca, najbrž res ni enostavno.

Lučka Böhm

Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije

1. Izhodiščne bruto plače po kolektivni pogodbi za kovinsko in elektroindustrijo (Ur. l. RS, št. 37/96) za januar, februar, marec, april, maj, junij, julij, avgust in september, oktober, november in december 1998 v SIT

Zahtevnostna skupina tarifni razred	Relativno razmerje	Izhodiščna bruto plača
I. Enostavna dela	1,00	52.786
II. Manj zahtevna dela	1,12	59.120
III. Srednje zahtevna dela	1,25	65.983
IV. Zahtevna dela	1,45	76.540
V. Bolj zahtevna dela	1,60	84.458
VI. Zelo zahtevna dela	1,90	100.293
VII. Visoko zahtevna dela	2,25	118.769
VIII. Najbolj zaht. dela	2,60	137.244
IX. Izjemno pomembna najbolj zahtevna dela	3,10	163.637
Eskalacija	0,5 % (JAN 98)	*

* Zakon o določitvi minimalne plače in o načinu usklajevanja plač, Ur. l. RS, št. 40/97, 3/98

ZAKON OMEJUJE LE RAST IZHODIŠČNIH PLAČ, NE PA TUDI RASTI MASE PLAČ!

2. Regres za letni dopust za leto 1998 (najmanj) 102.000 SIT

3. Povračila stroškov v zvezi z delom

- regres za prehrano	NOVEMBER 1998	15.776 SIT
- dnevnice	- cela	3.500 SIT
	- polovična	1.750 SIT
	- znižana	1.218 SIT
- kilometrina (od 27. 3. 1998)		35,94 SIT

4. Nekateri drugi prejemki od 1. 1. 1998

JUBILEJNE NAGRADE:

A: PO KPD ZA SKUPNO DELOVNO DOBO B: PO SKP ZA DELOVNO DOBO
PRI ZADNJEM DELODAJALCU

- za 10 let	42.958 SIT	ena izhodiščna plača I. tarifnega razreda
- za 20 let	64.437 SIT	ena in pol izh. plače I. tarifnega razreda
- za 30 let	85.916 SIT	dve izhodiščni plači I. tarifnega razreda

ODPRAVNINA OB UPOKOJITVI: 403.641 SIT ali*

SOLIDARNOSTNE POMOČI:

- smrt delavca	269.094 SIT ali*
- ostalo	134.574 SIT ali*
- daljša bolezen	dogovor delodajalec in sindikat
- nadomestilo za ločeno življenje	53.818 SIT ali*

* Glej pojasnila

5. Drugo

- najnižja plača (Ur. l. RS, št. 3/98) za AVGUST 1998	64.666 SIT
- zjamčena plača od 1. 1. 1998 (Ur. l. RS, št. 3/98)	37.045 SIT
- povprečna mesečna bruto plača za SEPTEMBER 1998	
- na zaposlenega v RS	156.727 SIT
- povprečna mesečna bruto plača za JULIJ-SEPTEMBER 1998	
- na zaposlenega v RS	157.694 SIT
- začasna osnova za določanje višine nekaterih prejemkov (Ur. l. RS, št. 3/98)	
- bruto	134.547 SIT
- neto	85.916 SIT

Pojasnila:

1. IZHODIŠČNE PLAČE:

- usklajevanje po Zakonu o določitvi minimalne plače in o načinu usklajevanja plač, Ur. l. RS, št. 40/97.

Prva naslednja usklajitev minimalne plače in izhodiščnih plač se opravi ob izplačilih plač za januar 1999 oziroma ko rast cen življenjskih potrebščin v obdobju od 1.1.1998 dalje pred potekom leta 1998 preseže 6,8%.

Vir: Tarifna priloga k panožni kolektivni pogodbi (Ur. l. RS, št. 37/96)

Zakon

2. REGRES ZA LETNI DOPUST:

Vir: KPD, SKP

3. POVRAČILA STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM:

- REGRES ZA PREHRANO:

10 % povprečne mesečne plače zaposlenih v RS v preteklih treh mesecih

- DNEVNICE: določene z uredbo

- KILOMETRINA: 30 % cene super bencina (98 okt.)

Vir: Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek (Ur. l. RS, št. 72/93, 43/94, 62/94, 7/95, 5/98) KPD

4. IZRAČUN NEKATERIH DRUGIH OSEBNIH PREJEMKOV:

- JUBILEJNE NAGRADE: osnova je povprečna mesečna neto plača v gospodarstvu za pretekle tri mesece, SKP na novo uvaja tudi jubilejno nagrado za delovno dobo pri delodajalcu

- ODPRAVNINA OB UPOKOJITVI: osnova so tri povprečne bruto plače v gospodarstvu za pretekle tri mesece oziroma mesečne bruto plače delavca, če je to ugodnejše za delavca

- SOLIDARNOSTNE POMOČI: najmanj ena povprečna bruto plača delavcev pri delodajalcu oziroma ena povprečna bruto plača v gospodarstvu za pretekle tri mesece, če je to ugodnejše za delavca

- NADOMESTILO ZA LOČENO ŽIVLJENJE: najmanj 40 % povprečne plače delavcev pri delodajalcu ali povprečne plače v gospodarstvu za pretekle tri mesece, če je to ugodnejše za delavca

Vir: KPD, SKP

Opomba: Zakon o začasnih določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja (Ur. l. RS, št. 19/97) določa začasno osnovo za določanje višine prejemkov pod 2, 3 oz. 4. Sprememba osnove je bila objavljena v Ur. l. RS, št. 3/98).

Direktor je svojo odgovornost poskušal preložiti na ramena delavcev

Z ozirom na nepopolne podatke, ki so bili objavljeni v 43. številki Nove delavske enotnosti 3. 12. 1998 v članku z naslovom "Direktor je svojo odgovornost skušal preložiti na ramena delavcev", podajam kot direktor družbe nekatere dodatne informacije:

Uprava v sedanjosti sestavi je bila imenovana na seji Nadzornega sveta družbe 26. 3. 1997. V tem trenutku se je družba naha-

jala v izredno težki ekonomski situaciji in ji je v veliki meri grozil stečaj: žiro račun družbe je bil dalj časa trajno blokiran. Blokada je znašala več deset milijonov tolarjev. Tekoče ni bilo možno izplačevati jubilejnih nagrad, odpravnin, prevozov na delo in nekaterih drugih stroškov dela.

Po večkratnih razgovorih s sindikatom družbe je uprava podala možno dinamično izplačilo zahtevkov zaposlenih, ki se nanašajo na obdobje pred imenovanjem nove uprave.

Žiro račun družbe smo deblokirali 25. 7. 1997. Vse do takrat ni bilo možno na osnovi navodila Agencije za plačilni promet izplačevati določenih vrst stroškov dela, kot npr. prevoze na delo, jubilejne nagrade, odpravnine, nadure itd. Plačo smo bili prisiljeni izplačevati po sistemu zjamčene mase plač.

Po deblokadi so se začele iz-

plačevati določene kategorije stroškov dela, kot so prevoz na delo, odpravnine, jubilejne nagrade, nadure in vsi ostali dodatki, ki pripadajo zaposlenim. Tudi plačo smo korigirali v skladu z danimi trenutnimi možnostmi. Za ilustracijo navajam, da se je povprečna bruto plača na zaposlenega od leta 1995 do imenovanja nove uprave, to je do marca 1997, dvignila samo za 4,3 %. Od datuma imenovanja uprave v sedanjosti sestavi pa do septembra 1998 se je povprečna bruto plača na zaposlenega povečala za 21 %.

Iz omenjenih podatkov je razvidno, da sedanja uprava družbe v svojem mandatu nikakor ni zmanjševala pravic delavcev oziroma zaposlenih, ravno obratno, storila je dosti več kot uprava pred njo (tožbeni zahtevki se v glavnem nanašajo na časovno obdobje pred imenovanjem uprave v tej sestavi). V svojem dosedanjem manda-

tu je uprava povečala kapital družbe za 19 %.

Navedeni podatki kažejo na to, da tej upravi ni potrebno skrivati odgovornosti za slabo vodenje in poslovanje družbe ter jo prenašati na "nedolžne delavce", kot to navaja sekretar OO SKEI v Pomurju, g. Pavle Vrhovnik.

Objava nepopolnih podatkov lahko v veliki meri zavaja javnost in zaposlene v družbi Varstroj. Neargumentirane obsodbe direktorja družbe oziroma uprave pa vplivajo na poslovni image samega direktorja in s tem tudi družbe. Tako pisanje razdvaja delavce oziroma zaposlene v družbi, saj vsi zaposleni niso člani sindikata.

V imenu uprave se za objavo dodatnih informacij vnaprej zahvaljujem.

Lep pozdrav!

mag. Štefan Kepe, dipl.oec.,
direktor družbe Varstroj

Nova Delavska enotnost	SLED SMUČI V SNIEGU	NOVELA ALEKSANDRA PUSKINA	ŠVEDSKI PISATELJ HANSSON	AMERIŠKA IGRALIKA MINNELLI	NADJA AUERMANN	STAROGRŠKI MITOLOŠKI PEVEC	PENJAJČA	PRIPADNIK TATAROV
SEKS								
MILIARNA TUBER-KULOŽA								
POVELJE					ENOTA ZA OSVETLJEN. NEM. PISAT-ELJ (Thomas)			
ČEHOV OLGA			MENJAJČICA SL. KOREO- GRAF (Iko)					
NAŠ IGRALEC BAN				FR. PISATELJ (Emile) INDIJSKI BOG OGNJA				
JUDOVSKI PREROK ZARASTLINA						ERIC CLAPTON	OSEBA, KI SE POKLICNO UKVARJA Z MONTAŽO	<i>Avtor: Drago Ronner</i>
3								SLOVENSKI SLIKAR BERNEKER
	DEPARTMA V FRANCIJI LIČAR AVTO-MOBILOV				OKRASEK NA KAPI KLJUKA			
						NATAŠA RALJAN KRAJ PRI PODČETRITKU		
			SLAVKO AVSENIK	PEV. MAVRIČ GLAVNA BABILONSKA BOGINJA				
		MESTO NA J. KITAJSKE, XIAMEN NIKA JUVAN						
			KITAJSKA UT. ENOTA ZAMISEL				ŠPORTNIK, KI STRELJA	SUH SVET Z MALO ALJ BREZ RASTLINSTVA
		IRENA AVBELJ BIVŠA SMUČARKA HESS			OBMEJNA VAS NA KOPRSKEM AMERICIJ			
GORJUŠKA PIPA PLAČILNO SREDSTVO						TUPOLJEV IT. GRADITELJ GODAL IZ CREMONE		
				VOJASKI POHOD ZADETEK PRI TOMBOLI				
					HLADNO OROŽJE VRTNINA			
	GL. MESTO UGANDE GEORG TRAKL							
			BOLGARSKI PESNIK (Hristo)					
				LUKA NA SEVERU ČILA				

GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 44 (10. 12. 1998):

1:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljeno na dopisnice na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije – Svet, Dalmatinova 4, Ljubljana. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj tečen naslov in davčno številko. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispеле do **ponedeljka, 21. decembra** letos.

Pravilna rešitev gesel iz 42. številke Nove Delavske enotnosti: 1. ŽEHTA ŠPORTNIH
COPAT, 2. TRENUTEK ZMAGE, 3. Z MOŽEM IN POKALI. Nagrado 5000 tolarjev
prejme Jelka Ogrizek, Petrovčice 24, 3301 Petrovčice. Nagrado bomo poslali po pošti.

S A L O M O N O V
UGANKA R

**IZHAJA VSAK PETEK!
BOGATE NAGRADE!**